

ok. 1935

P W P

PRZEŁOMOWY DZIEŃ W DZIEJACH POLSKI

PAN PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ, PROF. IGNACY MOŚCICKI, PODPISUJE
NOWĄ KONSTYTUCJĘ W OTOCZENIU RZĄDU I MARSZAŁKOW SEJMU I SENATU.

**CZASOPISMO POCZTOWEGO
PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO**

Nakład 35.500 egz.

STRZELAMY

Oddział P. P. W. Radom. Kurs strzelania z pistoletów i rewolwerów.

Uczestnicy I Centr. kursu Instruktorów w tarczowni na wyszkoleniu.

Pocztowe Przystosobienie Wojskowe Brodnica n./Drw., na ćwiczeniach strzeleckich

Centralny kurs Instruktorów Strzelectwa Pocztowej służby ochronnej w Warszawie.

Oddział Korczew. W czasie strzelania nagrody z dn. 19. III. 35 r.

Oddział P. P. W. Czersk, na strzelnicy w dniu 19. III. 1935 r.

Oddział Hrubieszów. Wiosenne zawody strzeleckie.

Oddział Hrubieszów. Wiosenne zawody strzeleckie.

POCZTOWE PRZYSPOSOBIENIE WOJSKOWE

MIESIĘCZNIK ORGAN ZARZĄDU GŁÓWNEGO P.P.W.

ROK II

MAJ 1935

ZESZYT 5

U PROGU NOWEJ ERY

Z chwilą podpisania przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Nowa Konstytucja weszła w życie. Rozpoczyna się obecnie nowy okres w historii ustroju Rzeczypospolitej. Okres próby.

W latach 1919 — 1921 stworzono w Sejmie ustawodawczym przepisy, nadające Polsce ustrój rzekomo parlamentarny — w istocie zaś utrwalający władzę klik i mafijek partyjnych. Fasada konstytucyjna, jaką wzniesiono, skopijowana była z młodych podówczas kolumn nadsekwąńskiej Izby Deputowanych. Ale za tą fasadą ukryto rzeczy stare w Polsce i bynajmniej nie z reakcji przeciw absolutyzmowi zrodzone; ukryto te same przywary, jakie Polsce niepodległa zgubiła; niechęć do silnego Państwa i silnego rządu, któryby przywileje partyjne ukrócił, nienawiść do wszelkiej, ponad poziom wyrastającej wielkości i wreszcie podniesiony do godności dogmatu kult nieodpowiedzialności. Frazeologia republikańska kryła, jak niegdyś, instynkty anarchii. Za każdym rzekomo z „zachodnio-europejskich” wzorów przepisany artykuł — chował się „zły obyczaj”, ten groźniejszy, że w psychice narodowej posiadający głębokie korzenie.

Próba życia, jaką w okresie 1923 — 1926 poddano ów ustrój, przywiodła Państwo nad brzeg przepaści. Są to słowa, użyte nie jako poetycka przesada. Gdyby nie zamach majowy marszałka Piłsudskiego, gdyby nie zatrzymanie w ostatniej bodaj chwili staczającego się już wozu — żylibyśmy zapewne obecnie w tym stanie permanentnej anarchii, „konfederacji”, „rekonfederacji” i wpływów „agentur obcych”,

jakimi wypełnione są ostatnie dziesięciolecia Polski przedrozbiorowej.

W latach 1926 — 1935 obalony został ustrój bezładny, narzucony Polsce przez ludzi, których zmartwychwstanie własnego Państwa nie zdolało moralnie odrodzić. Zarazem długim i cierpliwym wysiłkiem zarówno myślowym jak i praktycznym, w rozprawie i w walce, w naradach i w codziennej pracy rządzenia — budowano ustrój nowy. Dziś ustrój ten stał się prawem. I jemu z kolci — wypadnie poddać się najważniejszej, o trwałości i przydatności każdego prawa rozstrzygającej ostatecznie próbie — próbie życia.

Rozpoczynamy nowy okres w dziejach Państwa.

Wyrównaliśmy największą zaległość. Troška o ustrój państwa była ostatnią myślą, która poruszała mózgi patriotów polskich w tragicznych latach przed trzecim rozbiorem Polski i z troski tej „de emandanda Republica” wyłoniła się majowa konstytucja. Myśl o ustroju państwa była pierwszą, która zaprzętywała genialny umysł Wskrziesiciela Polski, gdy opadły kajdany niewoli. Klamre, spinającą wiec chwilę upadku i moment wskrzeszenia, stanowiła myśl: w jakie ramy ustrojowe zawrzeć ideę wolnego obywatela w silnym państwie.

Wiemy zarówno z doświadczeń przedrozbiorowych jak i kilkunastu lat ostatnich po odzyskaniu wolności, jakie przeciwieństwa stwarzało kojarzenie tych dwu pojęć: wolny obywatel i silne państwo. Znany te przeciwieństwa z okresu, poprzedzającego upadek Polski. War-

stwa szlachecka, dbała o „żrenicę wolności”, godziła się lekko-myślnie z coraz słabszym, coraz bardziej wpływem obcym ulegającym państwem; następstwem były — rozbiory... Ale znamy również i te przeciwieństwa z doświadczeń kilkunastu lat ostatnich. Wiemy, do jakiego rozprzężenia i jakich fermentów doprowadziły w okresie przedmajowym.

I dlatego też wyrównanie tej największej zaległości, jakim jest obdarzenie Polski ustrojem, wprowadzającym do wspólnego mianownika oba pojęcia: wolny obywatel i mocne państwo — stanowi przełom w naszych dziejach.

Prawo praw, które dziś, opatrzone w podpis Głowy Państwa i ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej, wchodzi w życie, ziszcza bowiem w całej pełni idee, że Polska promieniować ma na cały świat coraz większą mocą, zaś każdy, spełniający swę obowiązki wobec Państwa, ma prawo do pełni swobód obywatelskich, uczestniczy w dobrach moralnych i materialnych Państwa, ma konstytucyjnie zagwarantowaną wolność myśli i czynu.

Ustalenie tego pryncypalnego związku między wolnością obywatelską a siłą Państwa — jest główną wytyczną nowej Konstytucji. Jest zarazem podwójną rekognicją: dla obywatela, że znajduje się w orbicie zbiorowej siły, — dla Państwa, że rozporządza uświadomionym o swych prawach i obowiązkach obywatelom.

Dziś jeszcze nie wszyscy zdają sobie sprawę z doniosłych skutków, jakie pociąga za sobą wejście w życie nowego ustro-

ju. Jeszcze są między Polakami ludzie, wpatrzeni w szereg przybrzmiałych doktryn, którym bieg życia powojennego odmówił racji i uzasadnienia. Jeszcze poza-tem, ramową ustawę konstytucyjną trzeba wypełnić szeregiem konkretnych i realnych zarządzeń.

Z biegiem lat jednak wpływ nowej Konstytucji na kształtowanie się zarówno życia zbioro-

wego w państwie, jak indywidualnej współpracy obywatelskiej, stanie się coraz silniejszy i coraz wymowniejszy.

Stajemy dziś u progu nowej ery. Przekraczamy ten próg z uczuciem wdzięczności i umiłowania dla Wodza Narodu, który wyprowadził nas z mroków niewoli, a kiedy oślepieni złudnemi blaskami szukaliśmy fałszywych dróg, wyprowadził nas z żelaz-

na konsekwencją swej ideowości na gościniec, wiodący do gmachu, na którym widnieje dumny napis:

— Wolny obywatel w silnem państwie!

W blaskach wiosennego słońca witamy Konstytucję Kwietniową sercem, wezbranem dumą i radością.

UROCZYSTOŚĆ PODPISANIA KONSTYTUCJI

Radosne manifestacje stolicy

Historyczny moment wyczuła ulica...

W przedwieczornej porze okolicę placu Zamkowego tak się zapelnily tłumem ludzi, że już na godzinę przed przybyciem do Zamku członków Rządu i dygnitarzy trudno się było przecisnąć.

Wszystkie bocznicie szczerline zablokowane, balkony uginają się od widzów. Mrok coraz intensywniejszym granatem zaściela niebo.

A Warszawa płynie nieustannie szerokim strumieniem ku Zamkowi.

Piłkne, nowe chorągwie o białych drzewcach przystroily wazskie frontony staromiejskich kamieniczek. Latarnie gazowe świecą czystym, jasnym płomieniem z za przetartych szybek. Ale oto najpiękniejsza dekoracja: złote błyski reflektorów, krzyżu-

Na mocy art 44 Konstytucji ogłoszono ustawę następującej treści:

Ustawa Konstytucyjna

z dnia 23 kwietnia 1937 r.

I. Rzeczpospolita Polska.

Art. 1.

(1) Rzeczpospolita jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli.

(2) Władza państwa należy do Polaków i Polki, którzy mają być przedstawicielem w sprawach obywateli i państwa i państwa.

(3) Obowiązki państwa obowiązują Polaków i Polki w tym samym zakresie i w tym samym zakresie.

(4) Za spełnienie tego obowiązku odpowiedzialność ponosi państwo i państwo i państwo.

Art. 2.

(1) Władza państwa należy do Prezydenta Rzeczypospolitej.

(2) Władza państwa obywateli i Polki w tym samym zakresie i w tym samym zakresie.

(3) Władza państwa obywateli i Polki w tym samym zakresie i w tym samym zakresie.

(4) Władza państwa obywateli i Polki w tym samym zakresie i w tym samym zakresie.

(5) Władza państwa obywateli i Polki w tym samym zakresie i w tym samym zakresie.

Art. 22, par. 1011 nadaje się do wykonania i wykonania niniejszej ustawy konstytucyjnej wymaga ustawy państwowej z dnia 22 kwietnia 1937 r. z ustawy z dnia 8 marca 1937 r. z dnia 22 kwietnia 1937 r. par. 1011.

Prezydent Rzeczypospolitej

Rząd Rzeczypospolitej
 Minister Spraw Wewnętrznych
 Minister Spraw Zagranicznych
 Minister Skarbu
 Minister Spraw Wojskowych i Ministerstwa Wojskowego
 Minister Spraw Przemysłowych i Ministerstwa Przemysłowego
 Minister Spraw Rolniczych i Ministerstwa Rolniczego
 Minister Spraw Oświaty i Ministerstwa Oświaty
 Minister Spraw Administracyjnych i Ministerstwa Administracyjnego
 Minister Spraw Sądowych i Ministerstwa Sądowego
 Minister Spraw Wojskowych i Ministerstwa Wojskowego
 Minister Spraw Wojskowych i Ministerstwa Wojskowego
 Minister Spraw Wojskowych i Ministerstwa Wojskowego
 Minister Spraw Wojskowych i Ministerstwa Wojskowego

Pierwsza i ostatnia strona Konstytucji z dnia 23 kwietnia 1937 r. z podpisami P. Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu.

jące się w powietrzu. Z jaką celnością mierzą w rozpostarty wysoko koronkowy szczyt katedry! Król Zygmunt kąpie się w białej poświęcanej, zielona patyna jego zbroi mieni się jak szmaragdowa.

Zamek wspaniale oświetlony. Tarcza zegara, zazwyczaj niedostrzegalna w ciemnościach, wyłania się wyraźnie, widać nawet iglice wskazówek.

U wąskiego wylotu ulicy Świętojańskiej białą się transparenty i łopocą barwne adamaszki sztandarów. Tam stoją organizacje b. wojskowych, inwalidzi, nasza organizacja — Poczta Wojskowa, strzelcy, legionści. Organizacje zawodowe, społeczne, robotnicze, to grupy rozkołysanych płomieni pochodniowych, to wsepki orkiestry i barwne plamy mundurów.

U podnóża kolumny Zygmunta jeżą się lufy karabinów kompanij honorowych. Las lanc, a nad nimi trzepoczą się białe chorągiewki ulańskie i pułki szwoleżerów im. Józefa Piłsudskiego.

Na zamku dumnie powiewa sztandar Orła Białego — znak obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Uroczyste złożenie podpisu na ustawie konstytucyjnej przez Pana Prezydenta odbyło się w jednej z najpiękniejszych sal Zamku królewskiego, a mianowicie w sali rycerskiej.

Ta sala ma w sobie dostojęstwo wielkich wspomnień historycznych, wyrażonych geniuszem malarzskim słynnego artysty z czasów stanisławowskich — Bacciarellego. Cykl jego obrazów przedstawia królów Polski w momentach, kiedy dokonują wiekopomych czynów historycznych. Jest więc Jagiełło, jest Kazimierz Sprawiedliwy, jest i Sobieski.

U głównej ściany znajduje się wielki zegar, przedstawiający Chromosa, boga Czasu, który na barkach swoich dźwiga świat, a kosą wskazuje godzinę dziejów.

Właśnie pod tym zegarem ustawiony został stół, pokryty czerwonym sukniem. Na stole

stały dwa kandelabry, kalamarze i pieczęć Prezydenta Rzeczypospolitej.

O godz. 19.15 zaczęli do sali rycerskiej przybywać ministrowie. Pierwszy pojawił się minister oświaty Jędrzejewicz wraz z ministrem opieki społecznej Paciorkowskim. W dalszym ciągu przybyli wszyscy ministrowie za wyjątkiem min. Becka, który nie powrócił jeszcze z zagranicznej podróży.

Jednocześnie przybywają marszałkowie oraz wicemarszałkowie Sejmu i Senatu.

Poza nimi w uroczystym akcie mają wziąć udział tylko ci, którzy bezpośrednio przy dziele Konstytucji pracowali. A więc oprócz wicemarszałka Cara przybył jego zastępca, poseł Podolski, oraz senator Rostworowski, który był referentem Konstytucji w Senacie.

Punktualnie o godzinie 19.30 wszedł na salę Pan Prezydent, poprowadzony przez dwu adiutantów, kpt. Guzewskiego i kpt. Hartmana oraz dyrektora protokolatu dyplomatycznego, Romera. Za Panem Prezydentem wszedł premier Sławek, niosąc akt Konstytucji. Za premerem szef kancelarii cywilnej Świeżawski, szef gabinetu wojskowego płk. Głogowski oraz kapelan przyboczny Prezydenta ks. Humpola. Pan Prezydent, przywitawszy się z obecnymi na sali, zasiadł na fotelu za stołem.

Stół pokryty czerwonym sukniem oświetlały ze wszystkich stron jarzące się kandelabry.

Prezes Rady ministrów położył przed Prezydentem akt Konstytucji. **W chwili, gdy Prezydent wziął do ręki pióro, rozległ się pierwszy wystrzał armatni.** Działa były rozporaz, triumfalne strzały złączyły się w jeden nieustanny huk. W oknach sali zamkowej drżały szyby. Przy tym huk Pan Prezydent położył najpierw dłoń, która samej Konstytucji nadaje nazwę.

Prezydent, pisząc na czelu akta dzień 23 kwietnia, tem samem nazwał ją „Ustawą Konstytucyjną z dnia 23 kwietnia 1935 r.”.

Po położeniu daty premier **przełożył karty całego aktu i wówczas Pan Prezydent położył swój podpis na ostatniej stronie tekstu ustawy, wypisanego ręcznie na papierze pergaminowym.** Pan Prezydent podpisał swoją położył pod podpisanymi premiera i wszystkich ministrów.

Wreszcie szef kancelarii cywilnej p. Świeżawski wycisnął na akcie wielką pieczęć Rzeczypospolitej.

Prezydent swoim podpisem nadał moc prawną Konstytucji.

O godz. 19.30 w uroczystej chwili składania podpisów na oryginalne aktu konstytucyjnego, kiedy za oknami, na królewskich pokojach, jarzą się wszystkie żyrandole, tu, na ulicy, uderza w rozgwieżdżone niebo potężny dźwięk Hymnu Narodowego.

Od strony Wisły, gdzie stanęła bateria, rozlega się pierwszy strzał armatni. Za nim sto następujących...

Zrywają się czapki jak u komendę. Rozlega się charakterystyczny chrzęst karabinów w czasie prezentowania broni.

A potem — przeciągły okrzyk: — **Niech żyje Konstytucja!**

I dźwięki Pierwszej Brygady splatają się nierozdzielnie z niemiłąkającym:

— **Niech żyje Pierwszy Marszałek Polski, Józef Piłsudski!**

— **Niech żyją Członkowie Rady, Twórcy Konstytucji!**

Przeszło godzinę trwają te żywiołowe manifestacje. Orkiestry prześcigają się w skocznych marszach, Zamek stoi w nieustającym wirze fali ludzkiej, która przepływa od wrót ulicy Świętojańskiej aż poza taras Zjazdu, tam i spowrotem.

Wreszcie ucicha warkot bebnów. Równym, odmierzoną krokiem odnaszerwiają poczty sztandarowe.

Plac Zamkowy mimo to nie pustosz — ciągle napływały nowe tysiączne rzesze. Oczy wszystkich kierowały się ku chorągwi Prezydenta Rzeczypospolitej, na której czerwieni, prześwietlonej snopem promieni, widniał Biały Orzeł.

Uleczyć swoje choroby, poprawić złą budowę, zdrowe rzeczy wzmacnić może tylko samo społeczeństwo.

J. Piłsudski. — List z Salejówka 12.I 1926

„Interesuje mnie zawsze nie materialny, bardziej czy mniej dochodowy, interes jednostek, lecz znaczenie ogólnopaisństwowe, powieźliabym: znaczenie moralne posunieć gospodarczych i politycznych...”

Oto platforma, na której staną w znanym, niedawno temu ogłoszonym wywiadzie, premier Walery Sławek, gdy przedstawiciel prasy poprosił go o wypowiedzenie poglądu na zadania i doniosłość Pożyczki Inwestycyjnej.

Waga słów premiera Sławka uwypukla się tem bardziej, jeśli uprzytomnimy sobie, z czyich ust wyszły.

Działalność publiczna Walerego Sławka jaśnieje w kryształowym blasku od chwili, kiedy w zaraniu swej młodości wprzął się w służbę ideał Niepodległości. Z pośród tej plejady charakterów, które Józef Piłsudski wychowywał na strażników znicza Niepodległości, Walery Sławek zajmuje jedno z najpocześniejszych miejsc, jako już niemal symboliczna postać ideaowa o przeobrzimiej wartości moralnej.

To też w zgodzie ze sobą zupełnie jest ten człowiek, gdy nawet zagadnienia o tak ważnym podłożu materialnym, jak subskrypcja pożyczki, ogłada z wysokości warty znaczenia moralnego, traktuje jako jeszcze jeden sprawdzian har-

tu duchowego narodu i zespolenia jego woli w wysiłek zbiorowym. I dlatego też na będąca w toku akcję, zmierzającą do ożywienia wytwórczości rodzimiej i walki z widmem bezrobocia, spogląda oczyma obserwatora tych głębokich przemian moralnych, jakie radby dokonać w psychice społeczeństwa.

„Udział w subskrypcji—powiada — wszystkich warstw społecznych jak i grup gospodarczych powinni być traktowany nietylko jako interes, ale także jako podwójny obowiązek udziału we wspólnej pracy nad zachowaniem i budową siły państwa, i obowiązkiem solidarności społecznej”.

Rozważmy te słowa i dotrzyjmy wgląd ich myślowej zawartości.

Wszystkie warstwy... obowiązkiem zbiorowości... Oto, co się tu na pierwszy plan wysuwa. Nie sama materialna strona zagadnienia, nie tylko bezsprzeczny fakt, że pożyczka jest dobrą lokatą kapitału, że finansowo daje wszelkie rękojmie. Ale to, że ta akcja o ściśle podłożu materialnym promieniuje elementami wysokiej wartości moralnej, bo służąc ma zbiorowemu dobru, stwarzać będzie wartości realne, służące ogółowi.

„Ja” będę miał w biurku czy szafie obligację pożyczkową —

ale „wszyscy” będą korzystali z mostów, które zostają zbudowane, „wszyscy” będą chodzili czy jeździli po szosach, które powstają, „wszyscy” będą posyłali dzieci do szkół, które będą wzniesione tam, gdzie dotychczas gnieździ się ciemnota analfabetyzmu.

Zażądają się tu zatem ściśle materialny interes jednostki z moralnym dobrem ogółu — i naodwrot: dzieło stworzone wspólnym wysiłkiem wychodzi bezsprzecznie na korzyść każdego obywatela z osobna.

Jakiż więc stosunek? Nie możemy tu stawać na stanowisku wyłączości tych czy owych interesów osobistych w subskrypcji. Musimy do apelu stanąć — wszyscy. Nawet ci, którzy nie widzą bezpośredniego interesu w nabyciu obligacji pożyczkowych, muszą sobie powiedzieć „res mea agitur” i przyczynić się do tego, abyśmy zbiorowym wysiłkiem stworzyli te wartości, na których dokonanie zbieramy własnie materialne podstawy.

Oto, szadzimy, najracjonalniejsza wykładnia tego apelu, jaki do społeczeństwa wystosował jeden z najmocniejszych charakterów współczesnej Polski, pułkownik Walery Sławek.

Apel ten niewątpliwie dotrze do wszystkich warstw społecznych i grup gospodarczych kraju.

JAK BĘDĄ SIĘ ODBYWAŁY wybory do Sejmu i Senatu

W dniu 7-go bież. m. odbyła się w gmachu prezydium Rady Ministrów konferencja poświęcona zagadnieniu reformy ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.

W konferencji tej wzięli udział: marszałkowie obu izb ustawodawczych, członkowie grup konstytucyjnych sejmowej i senackiej B. B. W. R., członkowie prezydium Klubu B. B. W. R. in corpore i ministrowie: spraw wewnętrznych M. Kościalski, sprawiedliwości Cz. Michałowski.

Po zagajeniu konferencji zabrał głos p. premier W. Sławek, wygłaszając dłuższe przemówienie, w którym przedstawił zebrany główne zasady projektu nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.

Przy wyborach do Sejmu całe Państwo podzielone będzie na sto okręgów, z których każdy będzie wybierał dwóch posłów.

Sejm będzie zatem składał się z 200 posłów.

Kandydaci na posłów będą wyłaniani przez delegatów rad powiatowych, miejskich, gminnych, izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych oraz pracowniczych związków zawodowych.

Liczba kandydatów będzie przynajmniej podwójna w stosunku do liczby posłów.

Ordynacja wyborcza do Senatu przewiduje, że Senat wybierać będą obywatele, którzy: posiada-

ją zaniecie obywateli i położyli zasługi osobiste na rzecz dobra zbiorowego.

Miarą zasług obywatelskich jest odznaczenie przez Państwo orderami wojennymi i cywilnymi.

Miara zaufania obywateli będzie piastowanie mandatu we władzach samorządu terytorjalnego, gospodarczego, lub organizacyj zawodowych.

Wybory do Senatu nie będą bezpośrednie. Wyborcy do Senatu będą na zebraniach wybierali delegatów do Woiewódzkiego Kolegium Wyborczego.

Kolegia te wybiorą 64 senatorów — 32 zaś senatorów powoła Prezydent Rzeczypospolitej.

Wychowanie fizyczne

AKCJA OBOZOWA P. P. W. W BIEŻĄCYM ROKU

Dążąc do umożliwienia wszystkim bez wyjątku członkom P. P. W. wykorzystania w jak najracjonalniejszy i tani sposób urlopu wypoczynkowego, Poczta Wojskowa Przystosowanie Wojskowe zapoczątkowuje w tym roku po raz pierwszy akcję obozów wypoczynkowych na szerszą skalę.

Nie przesądzając, w jaki sposób w przyszłości ta akcja się

rozwinie, stwierdzić już teraz należy, że aby akcja obozów wypoczynkowych mogła spełnić swe istotne zadanie musi nosić charakter powszechności, t. zn. musi stworzyć takie warunki, by każdy członek — chętnie i z pożytkiem dla siebie mógł z obozów korzystać i by wyniósł z tych obozów jak najmiłsze wrażenia.

Wszystkie obozy organizowa-

ne są przy poparciu Zarządu Głównego i dostępne dla członków wszystkich okręgów P. P. W.

Szczegółowe dane o obozach podajemy częściowo w b. numerze naszego miesięcznika, dalsze zostaną ogłoszone w Rozkazach Ogólnych Zarządu Głównego i Okręgów oraz w numerze czerwcowym „P. P. W.”.

Wędrownie obozy wodne na Wileńszczyźnie

Zorganizowany w ubiegłym sezonie przez Zarząd Główny P. P. W. Centralny Ośrodek Zimowy w Zakopanem potwierdził dobitnie potrzebę istnienia podobnych ośrodków, zapewniających członkom P. P. W. możliwość taniego, przyjemnego i pożytecznego spędzenia urlopu.

Wobec wyrażenia przez niektórych okręgi P. P. W. inicjatywy w samodzielnym zorganizowaniu wypoczynkowych ośrodków letnich, Zarząd Główny odstąpił od zamiaru zorganizowania tych ośrodków centralnie i poparł inicjatywę okręgów.

Do takich zgłoszeń należy inicjatywa Zarządu Okręgu Nr. III w Wilnie, skierowana ku stworzeniu wędrownych obozów wodnych na terenie Wileńszczyzny.

Organizatorzy oparli swoje założenia na prądzie, jaki nurtuje od szeregu lat we wszystkich prawie państwach zachodu, gdzie tysiączne rzesze — zwłaszcza pracownicze — przy każdej okazji starają się opuścić duszne mury miast i przebyć kilka chociażby dni z dala od zgiełku i wrzawy ulicznej — na wrodzonym u wszystkich umiłowaniu natury, na pedzie do nieskrępowania — do odrzucenia codziennego szablonu, na podświadomie drżącym w każdym człowieku instynkcie włóczęgi z miejsca na miejsce w poszukiwaniu nowych wrażeń i przeżyć, na zamiłowaniach hadawczych czy krajoznawczych,

słowem na tem wszystkim, co wyraża się w haśle:

słońca, ruchu, powietrza i swobody”.

Przyznać trzeba, że założenia te znajdują właściwy swój wyraz w formie obranej przez Okręg Wileński, t. j. w wędrownych obozach wodnych. Żaden bowiem spośród popularnych sposobów spędzania urlopu nie kojarzy w sobie tylu pierwiastków przyjemności i pożytku, ile ten właśnie.

Obozy zapewniają codzienną zmianę otoczenia — zmianę wrażeń. Nawet nie codziennie, a co

godzinę, za każdym uderzeniem wiośła zapewnią jak w kalejdoskopie zmianę przepięknych widoków ziemi wileńskiej.

Wileńszczyzna! Połać kraju naszego najmniej może znana i zwiedzana. Ziemia o najsłabszej może reklamie turystycznej. Nie szafująca nazwami „Szwajcarya Wileńska”. Nicopisana cal po calu, niezdeptana i niezamieszana przez niesfornie rzesze „miedzianych” turystów, ale mimo to, a może właśnie dlatego — cudna, opojna i niezapomniana dla każdego, kto się z nią zetknął raz chociażby.

Wileńszczyzna! Ziemia przepo-

Orkiestra Okręgu P. P. W. w Poznaniu w czasie marszu.

Wymarsz kompanii pieszej Oddziału Motorowego na deftadę.

ją na krwią walk o Niepodległość, oznaczona setkami starych ruin, kościołów, zamków i kurhanów. Pełna historycznych pamiątek, gdzie najmnijesz miasteczko dźwiga na sobie patynę świetnej nieraz przeszłości. Przeorana kopytami koni wielu ludów. Konglomerat najróżniejszych narodowości i wyznań, bo przecież zamieszkuje ją i Chazarowie — Karaimi, Litwini, Białorusini, Rosjanie prawosławni i „starowiery”, mahometanscy Tatarzy i inni, którzy swej narodowości i religii ściśle określić nie umieją.

Na takiej właśnie ziemi została wykreślona trasa obozów wędrownych.

Trasa ta, przebiegająca przez kompleks najpiękniejszych jezior i rzek, obmyślana jest w ten sposób, że chociaż wynosi przeszło 500 klm. (oczywiście z prądem) dozwala jednak na najróżniejsze skróty czy przedłużenia w zależności od ochoty i zapału uczestników. Cyfra 500 klm. wygląda wprawdzie „groźnie”, ale ze względu na różnice poziomów poszczególnych jezior i co za tem idzie, górski prawie w poszczególnych odcinkach charakter wód, w praktyce nie przedstawia się uciążliwie.

Zresztą organizatorzy nie mając zamiaru dokonywać jakichś niezwykłych wyczynów i dążąc do zapewnienia uczestnikom największej dozy przyjemności, tak drobniawczo i szczegółowo ułożyli trasę, że jak mówią: „zamało tego będzie na dwa tygodnie”.

Teraz trochę szczegółów technicznych.

Zarząd Okręgu buduje na wła-

snej stocznii 20 nowych kajaków, w których zastosowano wszelkie zdobycze wędrownego kajakarstwa. Oczywiście, wobec nazwy obozów będą i namioty. W namiotach materace wydmuchane powietrzem. Kuchnia częściowo własna, częściowo w przybrzeżnych dworach. Poza tem patefon, radio, siatkówka, luki, wiatrówki, a głównie dużo radosnego, słonecznego nastroju i beztróskiego humoru.

A propus „słonecznego” zapyta może ktoś: no, a co będzie, jak będzie... wywrotka, uszkodzenie kajaka, skaleczenie nogi, czy najgroźniejsze nieszczęście — deszcz?

Ano nie! Rzeczy będą w hermetycznych, zamkniętych schów-

kach kajakowych, więc się nie zamoczą. Zresztą każda rzecz mokną można doskonale wysuszyć. Uczestnicy trochę popływają (bo pływać będą musieli umieć), co im zawsze wyjdzie na zdrowie. Uszkodzony kajak łatwo można naprawić, wożąc ze sobą skrzynkę napraw; kwestja krótkiego czasu i nieznacznej umiejętności. Skaleczoną nogę doskonale opatrzy podręczna apteczka, a deszcz?... Jak się jedzie w wesołej gromadzie pod nieprzemakalnymi fartuchami deszczochronnymi na kajakach i w pelerynie z kapurem, to nietylko deszcz, ale nawet dobra nawalnica to „szczeniuk”, jak powiedziałby ktoś z Wilna.

Jeżeli dodamy, że utrzymanie dzienne w obozie kosztuje zaledwie 2 zł. 50 gr., a uczestnicy otrzymają zniżki kolejowe, to będziemy mieli zamkniętą całość szczegółów o obozie.

Obozy pomyślane są w V turnusach:

I turnus od 1.VII do 14.VII.

II turnus od 17.VII do 30.VII.

III turnus od 1.VIII do 14.VIII.

IV turnus od 17.VIII do 30.VIII.

V turnus od 2.IX do 15.IX.

To byłoby wszystko. Na zakończenie mała uwaga. Organizacja nasza liczy około 33.000 członków, a miejsce w obozach będzie najwyżej 200 — 240. Jeżeli zatem ktoś chciałby wziąć udział w obozach, musi się śpieszyć i jak najszybciej przesłać zgłoszenie z podaniem: imienia, nazwiska, wieku, adresu, przynależności do oddziału P. P. W. i wskazaniem turnusu od — do

Wymarsz batalionu na dziedziniec Dyr. O. P. T.

pod adresem: Zarząd Okręgu Pocztowego P. W., Wilno. Do zgłoszenia należy dołączyć dowód wpłaty 10 zł. na konto czekowe Zarządu Okręgu Nr. III P. P. W. Wilno, Nr. konta 81551.

kłóra to kwota zostanie zaliczona do kosztów utrzymania.

Blіsze szczegóły, dotyczące ckwipunku osobistego uczestników, trasy i t. p. zostaną podane przez komunikaty i rozesłane do

oddziałów i placówek wszystkich okręgów P. P. W.

A więc starajmy się o urlop na jeden z turnusów, oszczędzajmy 35 zł., gromadźmy dobry humor i jazda do obozu.

Katowicki wędrowny obóz kolarski

Nietylko szlaki wodne znajdują liczne rzesze zwolenników. Są i tacy, którzy z zapalem oddają się włóczęgostwu sportowo - turystycznemu na rowerach. Z inicjatywą zorganizowania obozu wędrownego kolarskiego wystąpił Okręg IV P. P. W., wybierając przytem bardzo zachęcającą dla uczestników oraz malowniczą, jeżeli chodzi o krajobraz, trasę, którą urozmaica liczne wycieczki do hut stalowych śląskich oraz zwiedzanie letniej rezydencji Pana Prezydenta w Wiśle, jak również szereg małych wypraw górskich.

Jak widać, program cudowny. A wyobrażając sobie już obecnie niemięłą piękną lipcową pogodę i dziesięć dni przebywania na

świeżem i zdrowem powietrzu, przypuszczać należy, że inicjatywa Okręgu Katowickiego poparta zostanie licznym udziałem chętnych, którzy już obecnie mogą interesować się szczegółami tego obozu, o czym zresztą będziemy obywateli informować.

Uczestnicy obozu winni posiadać własne rowery, przychem korzystać będą ze zniżek kolejowych od miejsca zamieszkania do Katowic, t. j. do miejsca wyruszenia wycieczki oraz — w drodze powrotnej — od miejsca rozwiązania obozu, co nastąpi przypuszczalnie w Zakopanem. Resztę czasu mogą uczestnicy wykorzystywać, zatrzymując się na dwutygodniowy pobyt w górach, gdzie

Zarząd Główny P. P. W. omówił i uzgodnił koszt pobytu w pensjonacie „Karolówka” w Zakopanem, ustalając cenę 3 zł. 50 gr. za mieszkanie z utrzymaniem dziennem.

Tak przedstawiając rzecz w ogólnych zarysach, pragnielibyśmy zachęcić naszych czytelników — członków P. P. W. do udziału w tegorocznych imprezach sportowych wędrownych, gdzie przy minimalnych kosztach, bo do 3 zł. dziennie, można z korzyścią dla ducha i ciała i z zadowoleniem dla świata sportowego wędrować, zwiedzać i cieszyć się pięknem jeszcze nie przez wszystkich Polaków znanych zakątków Ojczyzny.

Ośrodek Morski P. P. W.

Jak żywo teren reaguje na przejawy życia sportowego, świadczą dobitnie fakty szerokiej i programowej inicjatywy poszczególnych zarządów okręgów P. P. W.

Po szeregu omówionych obozów wędrownych mamy nową przyjemność; nową, bo związaną z polskimi morzemi; przyjemność, bo z zazdrością w sercu będzie słuchał wrażeń swego kolegi z pobytu w ośrodku ten, kto w nim nie weźmie udziału.

Morze! To wyśnione, niezmiernie w przestrzeni, a jakże tajemnicze i piękne w swym wyglądzie, obiecujące widzowi tyle urozmaitszych przyjemności i rozkoszy lata, spędzonego w towarzystwie kolegów i koleżanek z całej Polski, pociąga nas i każe swym niezbadanym rozkazem odpowiadać, jak Okręg P. P. W. — Bydgoszcz i kiedy zorganizuje Ośrodek Morski.

Otóż będzie to w połowie czerwca lub w lipcu roku bieżącego. O miejscu w tej chwili nie mówimy, bo inicjatorzy chcą wybrać najpiękniejsze i najdodnielsze, zresztą sam fakt, że będzie ono leżało nad morzem wystarczy nam, a zapowiedź licznych wycieczek morskich kutrami rybackimi oraz statkami, jak również zwiedzanie portu i miasta Gdyni uprzyjemni pobyt uczestnikom

obozu i urozmaicił tok programowych zajęć.

Ośrodek cały będzie zorganizowany na wzór zimowego ośrodka P. P. W. w Zakopanem, gdzie uczestnicy z tryskającym humorem i hezłtrokiem życiem przemierzali duże przestrzenie na nartach, rozkoszując się pięknem tego sportu i nabierając jednocześnie przekonania, że ośrodki P. P. W. dają to maximum przytem-

ności i pożytku, jakiego uczestnik wymaga.

Pozostaje nam tylko zastosować się do terminów imprez sportowych podczas starania się o urlopy, a o resztę martwić się będą organizatorzy, którzy nas gorąco zapewniają i przyrzekają, że każdy z papewiaków wyjedzie z obozów roześmiany i zachęcony do pracy podczas martwych miesięcy w biurze.

Oddział P. P. W. — Bydgoszcz 1. Drużyna kolarska przed deitadą.

MIMO WSZYSTKO POJADĘ

Obozy letnie P. P. W. kobiet nie są naszym wynalazkiem. Znacznie wcześniej już rozpoczęto organizowanie obozów żeńskich o charakterze przysposobienia wojskowego, wychodząc z założenia, że najlepszy nawet kurs, prowadzony luźnym systemem przez cały rok nie da takich rezultatów, jak 2-tygodniowy obóz letni, na którym uczestniczki ujęte są w stałą dyscyplinę.

Ponieważ obóz letni jest już prawie za pasem, więc jestem pewna, że niejedną z obywaterek weźmie chętną pokosztować tej słodyczy, bo trzeba przyznać, że każdy obóz neći i kusi, a jednak muszą ostudzić troszeczkę ten szalony zapał, gdyż obóz nie jest tak słodki, jakby się zdawało. Nie raz i nie dwa wydrze się z głębi duszy silne westchnienie, które zdolne byłoby poruszyć nawet kamienie, jednak kierownictwo obozu nie zwraca na to uwagi.

Zacznę od wstawania i przejeżdżę po całym dniu bezstronnie i obiektywnie, biorąc za przykład siebie. Jestem pewna, że moja praktyka jest dość poważna i znajduje posłuch i wywoła zastanowienie wśród zbyt zapalonych.

Oto więc wstawiamy. Nie myślcie, że z własnej woli. Wstawiamy z rozkazu, na odgłos przeraźliwego gwizdka lub trąbki.

Pięć minut mamy czasu do rozpoczęcia gimnastyki porannej, na

która, broń Boże, nie można się spóźnić.

Na gimnastyce produkujemy najrozmaitsze ruchy, t. j. maszerujemy na całych stopach i na palcach wolno i biegiem, robimy jakieś skręty tułowia, wymachy rąk, przysiadki, słowem wyrabiamy sobie apetyt na śniadanie.

Po gimnastyce następuje mycie, ubieranie i sprzątanie namiotów.

Mycie się na obozie, mojem zdaniem, jest najmniej celowe, gdyż pucuje się człowiek szczotką, piaskiem, pumeksem, aby za parę chwil usmarować się przypadkowo. Ubieranie odbywa się niby normalnie, t. i. kładzie się mundur, by za minutę wdziwać strój gimnastyczny. Sprzątanie namiotów jest to jedna męczarnia, a którą każda przejść musi. Wyobraźcie sobie wymiatać jakimś drapakiem namiot, w którym wśród trawy znajduje się moc kamieni i słomy z sienników. Każdą taką słomkę należy wymieść, ponieważ zbliża się dzień inspekcji, a skoro władza zauważy złocące się maleńkie źdźbło, robi wymówki w całkiem nietowarzyskim tonie.

Później zwołuje się zbiórki dla odśpiewania wyraźnie i głośno modlitwy, jednak zwykle irytują się, że zbyt cicho śpiewamy.

Śniadanie. Idziemy gęsiego z menażkami i kubkami po swojej porcji kawy.

Po śniadaniu znów zbiórka na wykłady — nie straszne, nikt bowiem nie kontroluje, czy się na nich myśli, czy też nie. Coprawda przy egzaminach takie niemyślenie często wychodzi bokiem.

Godzina 13 — obiad. Idą wszystkie obozowianki bez wyjątku. Masz apetyt, czy też nie — musisz jeść. Tłumaczysz, że chcesz schudnąć — to nikogo nie przekonuje — jedz i popuszczaj pasą.

Po obiedzie 2 godziny odpoczynku, co jest całkiem słusze, gdyż się żadna ruszać nie może. Kładziemy się, gdzie kto może, byłoby nie na łózkach, gdyż gniotą się sławetne „kostki”, a to nieprzychylnie.

Po odpoczynku — znów wykłady, ćwiczenia praktyczne i sporty.

Po wyczynach sportowych znów chwila odpoczynku, potem następuje musztra, celem nabrania energii i sił do kolacji.

Po kolacji — tradycyjnie ognisko, a na niem śpiewy przeplatane jakąś gawędą, potem jeszcze jedna, chwala Bogu ostatnia, zbiórka, aż na koniec capstrzyk.

W chwili, gdy capstrzyk oznajmił godzinę spania, musieliśmy zaraz cicho leżeć w łózkach, a przecież niebo tak cudnie skrzące gwiazdami, a powietrze — jak nektar kusi i neći, by iść gdzie oczy poniosą, a tu każą spać.

Niektiedy w nocy, lub nad ranem zbudzą nas jakieś gwizdki, gongi zwiastujące alarm. I znów czy chcesz, czy nie chcesz musisz wstawać, by ze śpiewem na ustach maszerować z parą kilometrów.

Jeszcze nie dodałam, że najtrudniejszą rzeczą na obozie jest zwiewać, bo trzeba być nadczłowiekiem, aby unieść to wykonać.

Namyślcie się więc obywatelki bardzo głęboko czy jechać, czy też zrezygnować z tych obozów.

Ja ze swej strony pomimo wszystko pojadę, bo obóz choć tak męczący i pełen drobnych usterek ma jeszcze i tę najgorszą wadę, że neći — i gdy ktoś raz był choć na jednym — to ciągnie go nieprzeprarcie jeszcze na jeden. Poproście nie wytrzymam.

Nad tem ostatniem najbardziej proszę się zastanowić.

Platon Oddziału Kutno na placu zbiórki, przed defiladą.

EMKA

KOLONJE LETNIE DLA DZIECI CZŁONKÓW P.P.W.

Akcja organizowania kolonii letnich dla dzieci obejmuje w bieżącym roku wszystkie okręgi P. P. W.

I tak Okręg wileński organizuje je w województwie nowogrodzkim w okolicach stacji kolejowej Dworzec. Kolonia przewidziana jest na 200 dzieci w dwóch terminach. Pierwszy rozpocznie się 16 czerwca i potrwa do 14 lipca, drugi od 18 lipca do 15 sierpnia br.

Okręg krakowski przewiduje w Rabce kolonię na 100 dzieci również w dwu terminach, pierwszy od 17 czerwca do 14 lipca, drugi od 15 lipca do 12 sierpnia br.

Okręg łwowski uruchamia kolonię w Turze pod Stryjem przewidując udział 80 dzieci w jednym terminie.

W innych okręgach prace przygotowawcze są już w pełnym toku i tak Okręg poznański zorganizuje kolonię prawdopodobnie w Obornikach w wojewód-

ztwie poznańskim, obliczoną na 120 dzieci w dwu terminach. Pierwszy trwać będzie od 17 czerwca do 7 lipca, drugi od 10 do 30 lipca br. Okręg Lublin przewiduje kolonię na 60 dzieci, prawdopodobnie w miejscowości klimatycznej Garbatka koło Radomia, w czasie od 25 czerwca do 5 sierpnia br.

W Okręgach warszawskim i bydgoskim trwają jeszcze prace przygotowawcze tak, że jeszcze w tej chwili dokładnych danych podać nie możemy.

Warunki uczestnictwa na kolonjach podadzą zarządy okręgowo P. P. W. w swych rozkazach wszystkim oddziałom i placówkom.

W każdym razie należy podkreślić, że w tym roku Poczto-we Przystosowanie Wojskowe organizuje po raz pierwszy na szerszą skalę kolonie dla dzieci we wszystkich okręgach.

W ub. roku dał pierwszą inicjatywę Okręg łwowski, organi-

zując kolonię w Hrebennie, która zdała chlubnie egzamin sprawności organizacyjnej.

Nie wątpimy, że i w tym roku wszystkie zarządy okręgów dołożą jak najusilniejszych starań i pracy, by te pierwsze kroki naszej organizacji, zdążające do zorganizowania należytej, celowej i pożytecznej opieki nad rodzinami, dziećmi, wdowami i sierotami, stały się podstawą do dalszych prac z pożytkiem dla wszystkich członków P. P. W.

O potrzebie i celowości kolonii letnich dla dzieci pisać nie potrzebujemy, są one bowiem tak oczywiste, że każdy obywatel i obywatelka je rozumie.

Jeśli chodzi o naszą organizację, to organizacja kolonii letnich ma przede wszystkim za zadanie umożliwienie niezamożnym członkom P. P. W. stworzenia swym dzieciom w okresie letnim zdrowego i racjonalnego wypoczynku przy jednoczesnym uwzględnieniu czynnika wychowawczego.

Wiosenne refleksje na temat wyszkolenia technicznego w P. P. W.

Minał już zgórą rok od czasu, gdy zostały założone gruntowne podstawy pod istnienie i rozwój naszej organizacji — „Pocztowego Przystosowania Wojskowego”.

Byliśmy i jesteśmy świadkami, jak prawie z żywiołowym rozmachem Organizacja nasza objęła wszystkich pracowników przedsiębiorstwa P. P. T. i T. — jak zatacza coraz dalsze kręgi, wykazując wielką prężność i siłę atrakcyjną.

Ponieważ „nicna róży bez kolców”, więc i praca w naszej Organizacji ma często do zwalczania wiele przeszkód i trudności, które w pierwszym rzędzie są osobiste warunki bytowania.

Jednakowoż dobre chęci i zapal ze strony członków oraz kierownictwa naszych władz P. P. W. zawsze umiał wlać otuchę w serca i pchnąć ogół do dalszego wyleżonego czynu.

Z pobieżnej obserwacji można sądzić, że w naszej Organi-

zacji ogół pracowników fizycznych, uboższych, tych którzy

Oddział P. P. W. Siedlce. Ćwiczenia

Oddział P. P. W. Bydgoszcz I. Grupa budowlana
Wyjazd na ćwiczenia pierwszego półplutonu.

mieliby może mieć z siebie do oddania — poświęca jednak więcej pracy w P. P. W., niż pracownicy umysłowi.

Miejmy nadzieję, że jest to jednak zjawisko względnie pozorne. Przejściowe i — że w dalszym rozwoju naszej organizacji znajdują dla siebie wszyscy dostatecznie absorbujący cel i zadania pracy.

Stwierdzić bowiem musimy, że Poczta i Przystosowanie Wojskowe ma przed sobą bardzo rozległe możliwości i w miarę

swojego rozwoju będzie przejawiało coraz większą prężność.

W ramach P. P. W. tworzą się nowe pokrewne komórki i oddziały: Państwowe Zakłady Tele i Radiotechniczne, oddziały Polskiej Akcji Spółki Telefonicznej, placówki „Polskiego Radja”, Państwowy Instytut Telekomunikacyjny i inne.

W pewnych warunkach mogłaby ku nam ciężać organizacyjnie Poczta i Kasa Oszczędności.

W ten sposób — na potężnym piniu P. P. W. wyrastają młode, rokujące wielką przyszłość — pędy lub szczyty.

Naturalną jest rzeczą, że te młode pędy, stające we wspólnym szeregu do codziennej szarej pracy P. P. W. — przejawiają pewną anemję z punktu widzenia szkolenia technicznego, ogólnego i specjalnego.

Posiadają one jednak bardzo wielką siłę utajoną, która będzie mogła się rozwinąć, gdy każda z wymienionych komórek znajdzie, uświadomi sobie i przystąpi do realizacji własnych specjalnych programów rozwoju i szkolenia w ogólnych ramach P. P. W.

Przed P. Z. T. i R. i P. I. Telekomunikacyjnym stoja wielkie zadania z zakresu wojskowego przystosowania tele i radiotechnicznego, przemysłowego oraz naukowo - badawczego.

Przed „Polskiem Radjem” — stoi zadanie przystosowania radiotechnicznego woźdź oraz kultury, oświaty i propagandy.

„P. A. S. T.-e” — oczekują programy wyszkolenia telekomunikacyjnego i t. d.

Realizacja tych doniosłych zadań i celów sprawi, że dzisiejsze młode paki i pędy naszej Organizacji w miarę swego rozwoju zakwitną w piękne kwiaty ku chwale Ojczyzny i Poczty i Przystosowania Wojskowego.

STRZELECTWO W P. P. W.

W miesiącu styczniu b. r. omówiłem na łamach naszego miesięcznika ustalony w PPW. zakres zadania w dziale strzelectwa, podałem wytknięty cel, podkreślając potrzebę doskonalenia członków i członkiń PPW. w strzelaniu, nie tylko z broni długiej, lecz również z pistoletów i rewolwerów w samoobronie, a to ze względu na charakter służby w państwowym przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

Z chwilą, gdy wyszkolenie strzeleckie z broni krótkiej i długiej zostało, w myśl zarządzenia Pana Ministra Poczty i Telegrafów, zaliczone jako stały dział w zakresie wyszkolenia w służbie pocztowej oraz, gdy Ministerstwo Poczty i Telegrafów wraz z Zarządem Głównym PPW. zalecało wszystkim podległym organom P. P. W., a przede wszystkim wła-

dzom PPW. zwrócenie jeszcze większej uwagi na szkolenie strzelectwa, zachodzi potrzeba nakreślenia zrzębów programu oraz sposobu realizacji przeszkalanania członków i członkiń w strzelectwie w szeregach oddziałów PPW.

Probuję więc poniżej to omówić.

Cały zakres wyszkolenia strzelectwa w PPW. zostanie dostosowany do programu wyszkolenia, wymaganego przez władze P. W. przy równoczesnym włączeniu i silnym podkreśleniu działań nauki o broni krótkiej i długiej; strzelania z pistoletów i rewolwerów w samoobronie.

Całość prowadzona będzie zgodnie z podanymi metodami i programami minutowymi, ustalonymi w części czwartej oficjalnego podręcznika „Szkół Junaka—Strzelectwa”.

Program strzelectwa w organizacji obejmować będzie działy: cel i metody wyszkolenia strzeleckiego, naukę o broni z podkreśleniem ważności w przedsiębiorstwie broni krótkiej, pielegnowanie broni, naukę o zjawiskach strzału, naukę strzelania przez przeprowadzanie strzałów wyszkoleniowych — jak w „Szkole Junaka” — oraz strzałów okresowych doskonalących, jak i strzałów z pistoletów i rewolwerów w samoobronie, wreszcie zasad zachowania się na strzelni, a przede wszystkim zasad obchodzenia się z bronią w służbie pocztowej.

Całokształt programu wyszkolenia strzeleckiego przeprowadzany będzie stopniowo w grupach oddziałów, obejmujących wyznaczone roczne kontyngenty członków i członkiń, przyczem każda z grup szkolona będzie

przez okres 3-ch lat (3 lata po 30 godzin = 90 godzin), w myśl specjalnej instrukcji — Wyszkolenie Strzeleckie w PPW.

W pierwszym roku wyszkolenie obejmować będzie zakres według programów I stopnia P. W. — Szkoła Junaka cz. IV, rozdziały B, C, D. oraz z rozdziału E nauki 17-33 włącznie, jak również wymagane strzelania na Odznakę Strzelecką III klasy — z karabinu wojskowego oraz III i II klasy z karabinu bocznego zapłonu.

W drugim roku wyszkolenie obejmować będzie wstępny kurs nauki o pistoletach i rewolwerach wraz ze strzelaniami w zakresie niezbędnym dla służby dorezeczyścielskiej, konwojentów, ambulanserów itp. oraz część programu II stopnia P. W. — Szkoła Junaka cz. IV, rozdział E, nauki 34-40 włącznie, jak również wymagane strzelania z pistoletów wojskowych, dowolnych i strzelania na O. S. III i II klasy — z karabinu wojskowego oraz II klasy z karabinu bocznego zapłonu.

Wreszcie w trzecim roku wyszkolenie obejmować powinno resztę programu II stopnia P. W. — Szkoła Junaka cz. VI, rozdział E, nauki 41-47 włącznie, wyższy kurs — szczegółowszy — z teorii i praktyki — pistoletów i rewolwerów, ze względu na potrzeby służby pocztowej, jak również przeprowadzenie strzelań o O. S. II klasy z broni krótkiej, o O. S. II klasy z karabinu wojskowego i O. S. I klasy z karabinu bocznego zapłonu.

Zakres podany powyżej — ujęty w minimalną ilość 90 godzin — podyktowany jest tem, że **chcę w PPW. strzelectwo ze względu na charakter służby pocztowej jest przedmiotem wyszkolenia zasadniczym**, to jednak pracownicy pocztowi są tak bardzo obciążeni pracą w przedsiębiorstwie, że bez uszczerbku dla służby i bez poważniejszego uszczerbku dla wyszkolenia pozostałych działów, prowadzonych w ramach całokształtu zagadnień organizacji, niepodobnym jest nakreślenie większej ilości godzin obowiązkowych dla wyszkolenia strzelectwa.

W zależności jednak od miejscowych warunków pracy, może być zakres ten w oddziałach rozszerzany przez zarządy okręgowy, przy czem zaznacza się, że rozszerzanie i pogłębianie nakreślonego w artykule programu jest bardzo wskazane.

Godzinowy rozkład zajęć — ust-

la specjalna instrukcja, o której wspominałem wyżej, a która niezadługo rozesłana zostanie w terenie.

Zaznaczyć również wypada, że wyszkolenie strzeleckie w PPW. prowadzone w zakresie obowiązkowym — ze względu na zadania Pocztowej Służby Ochronnej — uzupełniane jest i będzie przez członkinie i członków, zgrupowanych w sekcjach strzelecko-lucznicych PPW., które to sekcje nadal prowadzić będą sport strzelecko-luczniczy, doskonale strzeleckie w zakresie i na zasadach ustalonych w nadal obowiązującej instrukcji „Sport Strzelecko-Luczniczy w PW” za Nr. 628 (Strzel.) 34, — niezależnie zupełnie od wyszkolenia strzeleckiego, prowadzonego dla Pocztowej Służby Ochronnej.

Przechodząc do omówienia sposobu realizacji wyszkolenia strzelectwa, w pierwszym rzędzie pragnę zaznaczyć, że poczynając od 1-go października 1935 r. **powinno być ono prowadzone w wyznaczonych oddziałach** (zależnie od wysokości kontyngentu) **własnymi siłami, we własnym zakresie oddziału i przez własnych instruktorów - wykładowców.**

Celem przygotowania kadr instruktorów PPW., wślad za 5-ciodniowymi kursami strzelania z broni krótkiej dla konwojentów, przeprowadzonymi w ogólnej liczbie 23 kursów w okręgach w ciągu m. stycznia i lutego, zarządzone zostały kursy strzeleckie dla referentów strzelectwa oddziałów, które wanny być przeprowadzone w ogólnej ilości 16 kursów w ciągu m. marca 1935 roku w poszczególnych okręgach.

Niezależnie od tego Zarząd

Główny Pocztowego Przystosowania Wojskowego przeprowadzi w okresie od 15 marca do 15 kwietnia b. r. w Warszawie dwa 10-ciodniowe wyższe Kursy Instruktorskie według specjalnego programu rozszerzonego, obejmującego całokształt zagadnień: wyszkolenia strzeleckiego z broni długiej i krótkiej oraz danych metodycznych z dziedziny strzelectwa sportowego oraz wyszkolenia szeregowy Pocztowej Straży Ochronnej.

Na kursy powołanych zostanie 2 x 40 ludzi, po 4 mężczyzn i 1 kobieta na każdy z kursów z każdego z 8 okręgów PPW., a więc łącznie 80 instruktorów (lek).

Kursy te będą w pierwszym rzędzie miały na celu przygotowanie jednolicie wyszkolonych instruktorów - wykładowców okręgowych dla terenu, którzyby prowadzili wyszkolenie Pocztowej Służby Ochronnej w oddziałach, a więc przygotowanie ludzi, którzyby stanowili kadrę instruktorską, której zadaniem jest i będzie zapobieganie i przeciwdziałanie wszelkim szkodliwym czynnościom, skierowanym przeciwko Państwu, przeciwko Zarządowi państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” oraz przeciwko Stowarzyszeniu PPW.; a której to służby ochronnej szeregi winny być wyszkolone w strzelaniu z broni długiej, a również krótkiej w samoobronie.

Okres 5 miesięcy, maj — wrzesień b. r., winien służyć na przeprowadzenie prac wstępnych, zgrupowanie sprzętu wyszkoleniowego, literatury, tablic poglądowych, na przygotowanie lokal: do nauki teorii oraz strzelnic po-

Na stanowisku

kojowych dla przeprowadzania zajęć praktycznych niezbędnych w czasie przeprowadzania wykształcenia w oddziałach, wreszcie winien być okresem, w czasie którego przyszli instruktorzy wykształcenia strzeleckiego powinni należycie przystudjować podręcz-

nik „Szkoła Lmaka — Strzelecstwo” i przy pomocy odpowiedniej literatury fachowej uzupełnić wiedzę, nabytą na wyżej omówionych kursach.

Bardzo również byłoby wskazaniem energiczne przystąpienie już obecnie do prac wstępnych

z tego działu przez referentów okręgowych i oddziałowych P. P. W. — tak, aby w dniu 1 października b. r. można było przystąpić do należytego realizowania wykształcenia strzeleckiego w myśl zasad ustalonych zarządzeniem Pana Ministra Poczt i Telegrafów.

Kursy wykształcenia strzeleckiego P. P. W.

(Dokończenie z Nr. 3)

Każdy z kursów dysponował następującą ilością broni: 1 pistolet b. z „Walther” cal. 22 przydzielony z centrali, 8 rewolwerów „Nagan” (służbowe), 9 „Browningów” F. N. cal. 9 m/m (służbowe), 4 „Browningi” F. N. cal. 7.65 (wypożyczone za opłatą ze składu broni „Hubertus” w Bydgoszczy).

Znaczna ilość broni umożliwiła uczestnikom przerabianie częstych ćwiczeń praktycznych, jak ruzbieranie, składanie, ładowanie, ćwiczenia w ujęciu broni i celowanie. W czasie kursów wszyscy uczestnicy otrzymali wyciągi z instrukcji strzelania z pistoletów i rewolwerów z opisem rewolweru „Nagan” i „Browning”. Opisy te, sporządzone przez Zarząd Okręgowy P.P.W. w większej ilości egzemplarzy, zostaną rozdane do wszystkich oddziałów i placówek PPW.

Dla pouczenia uczestników kursu o zachowaniu się w czasie napadu, włączono do programu kursu dodatkowy specjalny wykład i zajęcia praktyczne z zakresu samoobrony, które przeprowadził komisarz policji państwowej.

Konieczność urządzenia omawianych kursów uzasadniała między innymi i ta okoliczność, że na ogół są zatrudnieni w służbie niższej pracownicy w wieku powyżej 35 lat, a między nimi wielu inwalidów. Bez należytego wykształcenia i przeciwwiedzy pracownicy ci nie byłoby użyteczni w służbie ochronej. Względy powyższe przemawiają za koniecznością przeszkolenia na podobnych kursach dalszych partii pracowników.

We wszystkich okręgach PPW. osiągnięto bardzo dobre wyniki w strzelaniu, a uczestnicy kursów wykazywali wielkie zainteresowanie i zrozumienie dla sprawy przeszkolenia.

Szkolenie prowadzono przy pomocy fachowych sił wojskowych, znawców — działaczy strzelec-

kich lub instruktorów policyjnych.

Uczestnicy kursów byli przeważnie skoszarowani w budynkach wojskowych lub policyjnych. Korzystano również z kwater — lokali ośrodków W. F. i P. W. miejskich komitetów.

We wszystkich wypadkach miejscowe władze wojskowe, policyjne i Związku Strzeleckiego udzieliły bardzo dużej pomocy w organizacji i przeprowadzeniu kursów.

Na zakończenie każdego kursu przeprowadzono repetycje oraz strzelania o mistrzostwo kursu.

Wszystkie dyrekcje okręgowy P. i T. uznały za celowe i pożyteczne przeprowadzenie takich kursów i zamierzają wystąpić z wnioskami do M. P. i T. o dalsze kontynuowanie omawianej akcji wykształceniowej.

W ten sposób akcja w zakresie szkolenia w samoobronie zostanie w pierwszych dwóch fazach zakończona cyfrą około 1.400 ludzi, przyczem dotychczas wykształcono 859, a w poszczególnych okręgach zamierzenia wykształcenia w ciągu m. marca b. r. obejmują jeszcze około 550 pracowników.

Odcinając 1.400 ludzi wykształconych obecnie w ciągu miesiąca stycznia, lutego i marca b. r. należy zauważyć, że pozostaje do wykształcenia 6.775 pracowników.

Ilość powyższą pracowników zamierzają władze PPW przeskolić w okresie 3 lat.

Na zakończenie podam wytyczne, które ustalił pan Minister Poczt i Telegrafów, a które przyczynia się do dalszego rozwoju strzelectwa w naszych szeregach. Wytyczne te niezbitnie wskazują — jak potrzebnym jest wykształcenie strzelectwa w PPW. Brzmienia one następująco:

Przyjąć wykształcenie strzeleckie z broni krótkiej i długiej, jako stały dział w zakresie wykształcenia w służbie poczt. - tel.

Zalecić władzom PPW. zwrócenie jeszcze większej uwagi w swych szeregach na szkolenie w strzelectwie, które ze względu na charakter służby przedsiębiorstwa jest po wykszoleniu łącznościowem najważniejszym stałym działem pracy wykształceniowej.

W roku budżetowym 1934/35 przeprowadzić jeszcze dwa kursy, każdy po 40 ludzi, dla wykształcenia strzeleckiego własnej kadry instruktorskiej (80 ludzi) według programu ustalonego dla kursów obecnych oraz przy dodaniu nauk (teorii i praktyki) z działów broni długiej.

Na kursy strzeleckie służby ochronnej poczynając od 1935/36 r. powoływać nie tylko pracowników zatrudnionych przy konwojowaniu w charakterze wartowników lub w służbie doręcznej, ale również pracowników - urzędników, zatrudnionych w kasach oraz agentów pocztowych i pracowników pełniących służbę ambulanserów i innych, zależnie od możliwości finansowych.

Dla pracowników, którzy odbyli kurs strzelania, urządzić kwartalnie strzelania, mające na celu utrzymanie sprawności strzeleckiej na właściwym poziomie, bądźto w formie zawodów, bądźto w formie jednodniowych ćwiczeń strzeleckich, organizowanych masowo przez właściwe organa PPW.

Mamy więc wytyczne.—O tem, jak będziemy je realizowali w ciągu najbliższych 3 lat — podadzą nam najbliższe zarządzenia władz PPW.

ERRATA: W tabeli, załączonej do pierwszej części niniejszego artykułu („P. P. W.” Nr. 3), zaszła pomyłka. Trzy ostatnie wiersze przedstawiać się powinny następująco:
w Bydgoszczy 8—12.135 r.— 40 słuch.
w Bydgoszczy 15—19.135 r.— 41 słuch.
Razem 23 kursy 859 słuch.

Rozsyłka czasopism autobusami

W.

Na podstawie postanowień ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii rozsyłka czasopism poza obręb 15 km. od miejsca wydania powinna odbywać się za pośrednictwem poczty.

Dyrekcje Okręgów Poczty i Telegrafów mogą jednak udzielać zezwoleń na rozsyłkę czasopism innymi środkami pod warunkiem uszczerbienia specjalnych opłat.

To są ramowe postanowienia ustawy o poczcie, telegrafii i telefonii, do której doniedawna nie było rozporządzenia wykonawczego, określającego wysokość opłat i sposób ich uiszczania.

Lużkę tę wypełniło rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 12 marca b. r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Według tego rozporządzenia wydawcy czasopism i wydaw-

nictw periodycznych oraz instytucje kolportażowe, które uzyskają od właściwej Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów zezwolenie na rozsyłkę czasopism autobusami poza obręb 15 km. od miejsca wydania, uiszczają na rzecz przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” opłatę w wysokości 3 gr. od każdego kilograma wagi brutto wysyłanych czasopism.

Opłaty są pobierane na podstawie odpisów książek nadawczych, zapomocą których odbywa się nadawanie czasopism do przewozu autobusami.

Rozporządzenie to wprowadziło doniosłe zmiany w istniejącym stanie rzeczy, przy którym przewóz czasopism odbywał się nielegalnie i bezpłatnie.

Dzięki temu rozporządzeniu czasopisma będą mogły być wysyłane najszybszymi połączenia-

mi komunikacyjnymi, co zapewni szybkie docieranie aktualnych wiadomości do czytelników.

Ten sposób załatwienia sprawy zadowolony niewątpliwie przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, ponieważ zlikwidowany zostanie nielegalny przewóz czasopism autobusami, a przedsiębiorstwo uzyska należną mu rekompensatę za prawo pominięcia drogi pocztowej, jak również wydawców i kolporterów, ponieważ za imi możliwość legalnego przesyłania swoich wydawnictw najszybszymi środkami lokomocji.

Gdyby pomimo tego zdarzały się wypadki rozsyłki czasopism bez zezwoleń Dyrekcji Okręgowych, to taki przewóz nielegalny będzie zasługiwał na jak najostrzejsze potępienie, a w zwalczaniu jego niewątpliwie weźmie udział ogół pracowników przedsiębiorstwa.

Kartki i listy miejscowe z zawiadomieniem o płatności weksli

Ruch kartek i otwartych listów miejscowych, wprowadzonych do obrotu od dnia 1 marca b. r. za zniżkową opłatą, przybiera na sile.

Z tego też powodu aktualnym jest przypomnienie, jaka może być treść wymienionych kartek i listów. Otóż treść kartek pocztowych może zawierać wyłącznie zawiadomienia o płatności weksli, niemytowane wezwania do zapłaty należności lub krótkie zawiadomienia o przesłaniu wniosków egzekucyjnych spowodowanych niezapłaconia należności. Listy zaś muszą być otwarte i mogą zawierać tylko niemytowane zawiadomienia o wymiarze składek, wezwania lub nakazy płatnicze z ewentualnie dołączonymi do nich blankietami nadawczymi P. K. O.

Wyjaśnienia bliższego wymaga przesyłanie wniosków egzekucyjnych.

Rozróżniamy egzekucje skarbową i sądową.

Przez egzekucję władz skarbowych należy rozumieć egzekucję wszelkich świadczeń pieniężnych, które mogą być ściągane na podstawie obowiązujących przepisów w trybie administracyjnym.

Od egzekucyj dokonywanych przez władze skarbowe należy odróżnić egzekucje sądowe, dokonywane przez komorników.

Ponieważ przy obu rodzajach egzekucji właściwy organ przystępuje do przymusowego zaspokojenia pretensji na skutek wniosku egzekucyjnego wierzyciela, przeto zawiadomienia o przesłaniu wniosku egzekucyjnego mogą być nadawane do doręczenia przez pocztę jako kartki miejscowe za opłatą zniżoną do 5 gr., zarówno przy jednym, jak i drugim rodzaju egzekucji.

Dla łatwiejszego zrozumienia treści ostatnio wprowadzonych kartek i otwartych listów miejscowych podajemy najtypowsze ich wzory.

WZORY KART POCZTOWYCH

1) Zawiadamiamy, że dnia ..... płatny jest nasz rachunek na sumę zł. ....

Po odbiór tej kwoty zgłosił się nasz inkasent w godzinach 10 — 14.

2) Naślęszone nam w dn. .... zł. .... przyjeżdżamy na częściową spłatę długu zł. ....

Obecnie weksel Pan... wynosi zł. .... i płatny jest w dniu .....

3) Zawiadamiamy, że saldo rachunku Pan... w sumie zł. .... dotychczas nie zostało uregulowane.

Prosimy o wpłacenie wymienionej kwoty w ciągu 3-ch dni, w przeciwnym wypadku należność będziemy zmuszeni ściągać w drodze egzekucji wraz z kosztami egzekucyjnymi.

WZORY LISTÓW

1) Zawiadamiamy, że wymiar składek za I-szy kwartał ustalony został na zł. .... Dołączając blankiet nadawczy P. K. O. prosimy o przekazanie należności.

2) Komunikujemy, że rachunek Pan... jest obciążony sumą zł. .... Ponieważ termin płatności minął w dniu, ... prosimy o wpłacenie tej kwoty przed upływem dni 5-ciu dołączonym blankietem nadawczym P. K. O.

Obsługa obwodów międzymiastowych

Z. S.

Stacje telefoniczne miejskie służą tylko do łączenia abonentów jednej i tej samej sieci miejskiej.

Stacje telefoniczne międzymiastowe oraz przewody, łączące poszczególne miasta między sobą, mają natomiast za zadanie utrzymanie komunikacji telefonicznej międzymiastowej abonentów tychże miast.

Budowa przewodów międzymiastowych, które przebiegają nieraz i setki kilometrów, jest jednak b. kosztowna. Ilość przewodów w poszczególnych relacjach musi więc być ograniczona do rzeczywistych potrzeb. Każdy przewód międzymiastowy musi obsługiwać pewną większą ilość abonentów.

Najważniejszą rzeczą przy eksploatacji obwodów międzymiastowych jest, z uwagi na dochody, należyte wykorzystanie tychże dla rozmów, czyli ilość dokonanych jednostek rozmów w ciągu doby.

Opłaty za rozmowy międzymiastowe pobiera się odrębnie niż za rozmowy lokalne, a mianowicie: podczas gdy abonent za rozmowy miejscowe niszcza opłaty ryczałtowo miesięcznie i ewentualnie tam, gdzie wprowadzono liczniki rozmów, dopłaca za rozmowy nadliczbowe, przewyższające przeznaczoną dla niego normę, opłaty za rozmowy międzymiastowe pobiera się za każdą trzymiutową rozmowę, przy czym wysokość opłaty zależna jest od odległości miast, między którymi rozmowy są prowadzone.

W rezultacie otrzymuje się odrębny charakter obsługi obwodów międzymiastowych, niż obwodów na sieciach miejskich.

Wobec tego, że rozmowy międzymiastowe niezawsze mogą być uskuteczniarne natychmiast po zamówieniu, gdyż w godzinach największego ruchu wpływa zazwyczaj więcej zamówień, niż dany obwód międzymiastowy może w tych godzinach obsłużyć oraz wobec konieczności dokładnego odnotowania każdej rozmowy dla obliczenia należności od abonentów, zamówienia na rozmowy muszą być notowa-

wane na osobnych, specjalnie do tego przeznaczonych kartkach.

Zazwyczaj zamówienia na rozmowy, czyli tak zwane zgłoszenia, przyjmuje na dużych stacjach nie telefonistka, która wykonywa połączenia, a specjalnie do tego przeznaczona telefonistka, tak zwana zgłoszeniowa. Na stacjach międzymiastowych, o dużej ilości obwodów, zgłoszeń na rozmowy jest bardzo dużo i nieraz kilka telefonistek (zgłoszeniowych) zajętych jest w godzinach największego ruchu przyjmowaniem zgłoszeń na rozmowy i notowaniem ich na kartkach, które następnie przesyłane są do odpowiednich stanowisk międzymiastowych celem dokonania żądanego przez abonenta połączenia.

Czynności telefonistek zgłoszeniowych są naderwyczał proste. Abonent miejski, który chce zamówić rozmowę międzymiastową, wydzwaną centralę zgłoszeń. Telefonistka zgłasza się i przyjmuje zamówienie na rozmowę, notując na wspomnianej karcie czas zamówienia, kategorii rozmowy: zwykła, pilna, urzędową i t. p., numer abonenta zamawiającego rozmowę, numer abonenta żądanego i miejscowość, w której tenże abonent się znajduje i t. p. Poza tem telefonistka ta sprawdza, czy abonent ma wogóle prawo prowadzenia kredytowanych rozmów międzymiastowych.

Kartki zgłoszeniowe układa się następnie według miasta, do których ma być skierowana rozmowa oraz według kategorii rozmów i według kolejności zamówienia rozmów każdej poszczególnej kategorii. Rozsegregowane w ten sposób kartki przesyła się do telefonistek, które obsługują dane obwody międzymiastowe.

Telefonistka międzymiastowa na podstawie otrzymanych kartek zgłoszeniowych dokonywa stosownych połączeń, poatem ma za zadanie dopilnowanie, aby abonent jak najprędzej otrzymał żądane połączenia oraz notowanie dokładnego czasu trwania rozmowy. Telefonistka ta ma najważniejsze zadanie do spełnienia, wybiera się więc na te sta-

nowiska telefonistki rutynowane, którym toż najbardziej odpowiedzialnych czynności w obsłudze międzymiastowej.

W miastach większych, gdzie stacja międzymiastowa mieści się osobno od stacji miejskiej, telefonistki międzymiastowe nie mogą zazwyczaj same dokonać połączeń, gdyż nie posiadają gniazd abonentów miejscowych. Udział wtedy brać muszą w obsłudze rozmów międzymiastowych specjalne telefonistki na stacji miejskiej, tak zwane odłączne, które mają jedynie za zadanie przylączyć do rozmowy międzymiastowej bądź tego abonenta, który zamówił rozmowę, bądź tego, który zostaje zaproszony do rozmowy.

W wielu stacjach międzymiastowych można obejść się bez telefonistki zgłoszeniowej, a nawet odłącznej. Przedewszystkiem ma to miejsce na stacjach małych, gdzie jedna telefonistka pełni razem funkcje telefonistki miejscowej i międzymiastowej. Na dużych zaś stacjach może nie być specjalnych telefonistek zgłoszeniowych, gdy wyposażenie techniczne stacji międzymiastowej (ilość stanowisk) jest na tyle bogate, że telefonistka międzymiastowa obsługuje niewielką tylko ilość obwodów międzymiastowych. Nie jest ona wtedy przeciążona uskutecznianiem połączeń i może oprócz tej normalnej swojej czynności przyjmować zgłoszenia od abonentów. Rozwiązanie takie ma wiele dobrych stron, gdyż przedewszystkiem abonent może od telefonistki otrzymać informację, w jakim mniej więcej czasie otrzyma połączenie oraz nie traci się czasu na przesyłanie kartek i można szybciej realizować zgłoszenia.

Telefonistki odłączne są zbyt rzadkie, gdy sieć miejska jest automatyzowana. Również są zbyt rzadkie na stacjach (z obsługą ręczną) niewielkich, gdzie ilość abonentów miejskich jest tak nieduża, że możliwe jest i opłaca się zaopatrzyć szafki międzymiastowe w pola wielokrotne abonentów. Gdy abonentów miejsko-

wych jest dużo i odległość stacji międzymiastowej od miejscowej z obsługą ręczną jest znaczna, wówczas koszt urządzenia wielokrotnego pola miejscowego w szalkach międzymiastowych oraz wydatek na kable może oka-

zać się tak wielkim, że raczej opłaci się urządzić osobne stanowiska odłączalne dla pośrednictwa z abonamentami.

Na dużych stacjach oprócz tych trzech rodzajów telefonetek dla obsługi rozmów międzymiasto-

wych zachodzi potrzeba posiadania specjalnych stanowisk kontrolujących, informacyjnych. do badań, przełącznikowych, a wreszcie na bardzo dużych stacjach stanowisk dla ruchu tranzytowego.

Dział radjowy

CZEM JEST RADJO?

(Ciąg dalszy)

Zależy to tylko od tego, dokąd skierujemy drgania prądu elektrycznego, otrzymane z mikrofonu: czy do przyrządu, który zamieni te drgania na mechaniczne wibracje ryłka, piszącego na obracającej się płycie widzialny obraz dźwięku, czy na drgania światła, utrwalane na taśmie kinematograficznej — czy wreszcie na prądy t. zw. szybkozmienne, produkowane przez radiostację nadawczą i mające własność wywoływania wokół przewodni-

ka, po którym przebiegają, czyli wokół anteny nadawczej — fal eteru, kołyszącego się podobnie, jak woda, w którą wrzucamy kamień.

Wybieramy tę ostatnią drogę: posyłamy prądy mikrofonowe na stację radiową nadawczą. Ale jeszcze przed odesłaniem ich w drogę dość czasem daleką (np. przy t. zw. „transmisjach“ z zagranicy) musimy je wzmocnić, aby mogły pokonać duży opór, jaki stawia im przewodnik telefo-

niczny. To też obok studja, w którym zmieniamy dźwięki na drgania prądu — znajdują się wzmacniacze, przez które prąd ten jest wydatnie wzmacniany, oraz regulatory, pozwalające na kontrolę i ewentualne osłabianie, lub przepuszczanie całkowitej mocy, jaką wzmacniacze dostarczają stacji nadawczej. Po przejściu przez wzmacniacze prądy wybiegają na linje telefoniczne, prowadzące do miast, w których są radiostacje.

Wzmocnione prądy mikrofonowe zostają na stacji nadawczej zmieszane z prądami wielkiej częstotliwości, wytwarzanymi przez generator stacyjny. Powstaje wtedy t. zw. prąd zmodulowany, będący wyrzeźbionym niejako przez nieregularne drganie mikrofonowe prądem szybkozmiernym, który miał jednostajne i jednakowe wahań. Te prądy zmodulowane, wzmocnione przez potężne wzmacniacze stacyjne, przepływają przez antenę, wywołując zmiany pola magnetycznego i elektrycznego dookoła anteny; zmiany te zwane są falami elektromagnetycznymi, albo falami eteru.

Jak już zaznaczyliśmy wyżej, prądy mikrofonowe są to pulsacje, nie przekraczające swą częstotliwości 10.000 okresów na sekundę. Są to t. zw. prądy małej częstotliwości. Prąd wytwarzany przez generator stacyjny, jest to t. zw. prąd wielkiej częstotliwości, gdyż tu drgania, t. j. zmiany kierunku i natężenia prądu, odbywają się z olbrzymią szybkością, dochodzącą do 10.000.000 razy na sekundę. Częstotliwość drgań prądu przepływającego przez antenę nadawczą decyduje o długo-

ści promieniowanej przez antenę fal: jeśli np. prąd ma częstotliwość 300.000 okresów na sek., to w ciągu sekundy wypromieniuje 300.000 fal, ponieważ zaś fale te w ciągu sekundy przebiegają 300.000 kilometrów, zatem każda z nich będzie miała długość równą przestrzeni, jaką w ciągu sekundy fale przebiegną, podzielonej przez ilość tych fal. Wypromieniowanych w tymże czasie, czyli $300.000.000 \text{ metrów} : 300.000 = 1000 \text{ metrów}$. Tak np. stacja Raszyńska promieniuje fale o długości 1.345 metrów produkując prądy o częstotliwości 223.000 okr./sek. ($300.000.000 : 223.000 = 1.345,29$).

ODBIÓR AUDYCY, JEGO ISTOTA I PRZEBIEG

Fale elektromagnetyczne, napotkawszy na swej drodze przewodnik (np. antenę odbiorczą, linie miedziana, rozwieszona w powietrzu i odizolowana od ziemi) i przecinając go, wywołują w nim prąd, o tej samej częstotliwości i takim samym charakterze, jak te, które produkowała stacja nadawcza. Zjawisko to możnaby porównać do kołysania się na kręgu falującej wody korka, który przed wrzuceniem kamienia do wody nieruchomo leżał na jej gładkiej dotychczas powierzchni. Widzimy stąd, że aby odebrać audycje jakiegokolwiek stacji na-

dawczej, musimy przedewszystkiem rozwiesić w przestrzeni przewodnik, w którym fale biegące od anten nadawczych mogłyby wywołać prąd wielkiej częstotliwości. Następnie musimy mieć przyrząd, któryby pozwolił nam ze wszystkich prądów, jakie w naszej antenie odbiorczej wywołały fale przychodzące z kilkunastu, lub nawet kilkudziesięciu stacji nadawczych — wybrać sobie jeden prąd, o jednej, określonej częstotliwości zbliżonych do siebie fal (np. stacja Raszyńska produkuje nie tylko prąd o częstotliwości 223.000 okr./sek., ale cały szereg częstotliwości od 218.000 okr./sek. do 228.000 okr./sek. Ponieważ 1000 okr./sek. nazywamy kilocyklem (kc), a szereg częstotliwości promieniowanych przez stację — jej widmem fal, więc mówimy, że stacja Raszyńska promieniuje widmo fal o szerokości 10 kc ($228 - 218 \text{ kc} = 10 \text{ kc}$).

Przyrządem takim jest odbiornik radiowy, a właściwie jego część zasadnicza — obwód strojony, albo obwód drgający. Jest to kombinacja cewki i kondensatora, albo tylko samej cewki, t. j. pewnej ilości zwojów spiralnie zwiniętego izolowanego przewodnika, która przepuszcza swobodnie przez siebie prądy o wszystkich prawie częstotliwościach, z wyjątkiem tego widma, na które została nastrojona, t. j. odpowiednio dobra-

na, jeśli chodzi o wartość samindukcji (cewka) i pojemności (kondensator). Zwykle cewka bywa jedna, lub dwie na cały zakres fal przyznanych radiofonii, a kondensator w obwodzie strojonym bywa zmienny, t. j. taki, którego pojemność można dowolnie zmieniać w dość szerokich granicach (od 5 do 500 cm). Prądy wielkiej częstotliwości, zatrzymane w swem dążeniu do „ucieczki“ przez antenę i obwód strojony do ziemi, muszą szukać sobie drogi o oporze mniejszym, niż ten, który stawia im wspomniany obwód. Przechodzą zatem przez detektor, złożony z kryształka galeny i ostrza matowego, przyknietego do owej galeny — przyrząd ten stawia prądom wielkiej częstotliwości wielki opór, ale tylko wtedy, gdy biegną one w jednym kierunku przez detektor. W przeciwnym kierunku detektor swobodnie przepuszcza. Wiemy, że prąd zmienny, jest to taki, który zmienia swój kierunek, t. j. biegnie „tam i spowrotem“ po przewodniku. Własność detektora galenowego, a właściwie kawałka błyszczącego ołowiu, polegająca na przepuszczaniu prądu tylko w jednym kierunku, nie jest jeszcze dostatecznie zbadana; oprócz galeny miedzi, lub srebra, własności te posiada jeszcze parę innych ciał, jak np. selen i miedź. (D. c. n.)

KONFERENCJE OKRĘGOWE

W drugiej połowie m. kwietnia i na początku maja bież. r. odbyły się okręgowe zebrania członków P. P. W. w następujących miejscowościach: Krakowie, Lwowie i Bydgoszczy. Na wszystkich zebraniach frekwencja członków była bardzo liczna, dochodząca do cyfr 600 — 800 osób. Zebrania powyższe zaszczytlił swą obecnością p. p. dyrektorzy okręgów, a mianowicie: dyr. pułk. Spett, dyr. Myszoro, dyr. Kozubek, wyżsi urzędnicy dyrekcji i obywatele prezesi okręgów P. P. W.: Stembański (Lwów), pułk. Ertel (Byd-

goszcz), mjr. Borowiec i radca Boryczka.

Na zebraniach tych prezes Zarz. Główn. P. P. W., ob. poseł S. Dobrzański, omówił szczegółowo zagadnienie nowej Konstytucji, znaczenie jej dla Państwa i Narodności, a następnie przeszedł do sprawy natury ogólnie państwowej.

Mówiąc o pracach PPW. ob. poseł S. Dobrzański zbilansował dotychczasową działalność, wskazując jednocześnie drogi, po których organizacja nasza kroczyć będzie w przyszłości.

Główny nacisk referent kładł na sprawy organizacyjne P. P.

W., na wychowanie obywatelskie w kierunku stworzenia typu obywatela-żołnierza, jako też na ideowe podchodzenie do zagadnień społecznych.

Z dużym zadowoleniem podnoszono w dyskusjach żywotność organizacji i zasługi Zarządu Głównego P. P. W.

Zebrania kończyły się meldunkiem, składanym Panu Ministrowi Poczty i Telegrafów, inż. E. Kalińskiemu, zapewniającym Go, że pocztowcy, zorganizowani w P. P. W., wierni wskazaniom Wodza Narodu, nie będą ustawać w pracy dla dobra Państwa.

Ostateczny rezultat zależy całkowicie od intensywności zbiorowego wysiłku.

(J. Piłsudski — O polskim ruchu strzeleckim)

DALSZA KONSOLIDACJA

Dnia 14 kwietnia r.b. walne zebranie Towarzystwa „Biblioteka Pocztców Okręgu Poznańskiego” powzięło zamienną uchwałę, której treść zamieszczamy poniżej.

Samorządna ta uchwała stanowi dalszy etap pracy konsolidacyjnej, której istota polega na coraz wydawniej dokonywującym się procesie wnikania w zakres działalności P. P. W. nowych agend i placówek, obejmujących całokształt prac wychowawczo-społecznych na terenie Przedsiębiorstwa Polska Poczta, Tel. i Tel. Brzmi ona następująco:

„1) Majątek Towarzystwa przejmują Pocztców Przystosowanie Wojskowe Zarząd Okręgu Nr. VII w Poznaniu. 2) Likwidację Towarzystwa przeprowadzi obecny Zarząd Biblioteki, który rozwiązaniu Towarzystwa zgłosi do reje-

stru sądu grodzkiego w Poznaniu. 3) Majątek Biblioteki przejmują Zarząd Okręgu Nr. VII PPW., w osobach członków Zarządu, wyznaczonych przez Prezesa Zarządu Okręgu. 4) Pocztców Przystosowanie Wojskowe Okręgu Nr. VII przejmują wszelkie zobowiązania Biblioteki, zaciągnięte przed 31 marca 1935 r., o ile zgodne są one ze statutem Biblioteki. 5) Zarząd Biblioteki Pocztców w czasie od 31 marca r.b. do czasu całkowitego przekazania Biblioteki nie może zaciągać żadnych zobowiązań w imieniu Biblioteki bez zgody Patrona Biblioteki. 6) Dotychczasowi członkowie Biblioteki będą mogli korzystać z bibliotek PPW. na warunkach nie gorszych, niż obecne. 7) Nowe warunki korzystania z księgozbioru wyda Pocztców Przystosowanie Wojskowe”.

A zatem uchwała ta określa wyraźnie, że przekazanie majątku następuje Pocztc. Przysp. Wojskowemu Zarząd Okręgu Nr. VII.

Uchwała walnego zebrania towarzystwa zapadła zgodnie z postanowieniami obowiązującego statutu, czego dowodem jest fakt, że sąd grodzki przyjął do wiadomości i zatwierdził wykreślenie towarzystwa „Biblioteka Pocztców Okręgu Poznańskiego” z rejestru sądowego.

Sprawą przekazania i przejęcia majątku biblioteki zajęmie się komisja w składzie: ob. Podemski, rei. kult.-oświat., członkowie sekcji bibliotecznej PPW. ob. ob. Sobocki i Krzak oraz kwatremistrz Kowalczyk i członkowie Zarządu Biblioteki Pocztców Okr. Pozn. — prezes Leżohupski, skarbnik Szczekocka i sekretarz mgr. Jałocha.

O D G Ł O S Y

Coraz bardziej konsolidujące i rozwijające się życie naszej organizacji poczyna zwracać uwagę opinii społecznej, interesować szerszy ogół. Dorobek pracy obywatelskiej, prowadzonej na terenie P. P. W., obejmującej swym zasięgiem pokazy odłam pra-

cowników państwowych, wnika na różnych odcinkach społecznego życia w treść wysiłków ogólnych, zmierzających do ugruntowania i wzbogacenia naszej rzeczywistości państwowej.

Z różnych głosów, zamieszczanych w prasie bieżącej, zasługuje

na uwagę notatka w „Przeglądzie Tygodniowym”—biuletynie Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem — który w Nr. 71, z dnia 21 kwietnia b. r. pisze:

POCZTCÓW
ORGANIZUJĄ SAMOPOMOC.
Dnia 12 marca b. r. w sali Towarzystwa Rolniczego w Krakowie odbyło się

FELJETON REDAKCYJNY

O troskach, cierpliwości i - łamigłówkach

Ostatnie dni przed wydaniem numeru. Rekopisy, czerwony ołówek, nożyce. Co chwila nowy plik papieru, dzwiczka telefonu: „Korespondencja... Artykuł... Dłużej nie można czekać. Termin”.

Właśnie—termin. O nim chciałoby się pomówić.

Ustalono bowiem dzień 1-szy każdego miesiąca, jako ostatni termin nadsyłania materiału.

I tak jest przeważnie, że w tym dniu materiał redakcyjny dopiero zaczyna napływać w większych porcjach.

I — personel redakcyjny staje wobec dziesiątków dylematów: jak wydusić z jednej, po aptekarsku wyważonej doby chociaż dziesięć godzin więcej?, jak pracować na dwie ręce (gdy się nie

jest muzykalnym?), jak zrobić wszystko naraz: opracować numer, załatwić skład, korektę, rewizję, tak poprostu — hurtem?, w jaki sposób zmusić zecerów, metrapaźla i — siebie do niepełnienia błędów, gdy minuty pedza, pedza warjacko?... w jaki sposób skłonić wszystkich do punktualnego przestrzegania terminu?

To ostatnie pytanie powstało tylko z rozpedu narracyjnego, niemniej jednak skłonni jesteśmy twierdzić uparczywie, że jest ono warunkiem koniecznym i wystarczającym do rozwiązania owego mnożstwa znaków zapytania postawionych wyżej.

Tak. Ba... Roztoczmy inny obraz. Naprzykład.

W kilka dni po wydaniu numeru coraz na biurku redaktora pojawia się jakaś koperta, jakiś arkusz piękny, równym maszynopisem gładko przystrojony, codzień tak powoli, bez pośpiechu narasta i pecznieje tekczą, w któ-

rej dojrzeła i przybliża na wadze i okazałości nowy, rodzący się numer (noworodek). Chyba niki nie zdrożnego tu nie popelnil. Pierwszy (ów nieszczęsny termin) jest tylko granica, a przystany wcześniej artykuł wcale nie stwarza żędnych formalnych załwosci.

Splwajny dalej. Koperta po kopercie, strona po stronie przechodzi przez takome rece korektora, idzie do składu, nabiera wagi (olowiny), potem znow koryguje z rozartgniej zecera — i tak dalej.

Wszystkie dzialy powoli zapelnily sie, układ rozswietlil, jeszczc tylko ostatnie, t. zw. aktualne wstawki, kłisze — i numer pleknie złamany pedzi pocztowem wagonami do (niemniej pocztowoych) „wlasnych rak” dziwnie milych i bliskich sercu redakcji Czytelnikow.

Hm... Jest okazja do westchnienia („Pan poeta... pan poeta...”, jakby się rzekło w „Weselu”).

bardzo liczne zebranie członków Pocz-
towego Przyst. Wojskowego.

Przy szczelnej wypełnionej sall zgaił
zebranie dyrektor Okręgu pocztowego
krakowskiego, p. plk. Spelt. Po wyborze
prezidium udzielono głosu przybyłemu
z Warszawy wiceprezesa Zarządu
Głównego P.P.W., postowi Dobrzańskie-
mu, który w obszernym referacie omó-
wił szczegółowo znaczenie Nowej Kon-
stytucji.

Następnie przechodząc do prac PPW.,
poseł Dobrzański zreferował dotychczas-
sowy dorobek Organizacji i zamierzenia
Zarządu Głównego P.P.W. na przy-
szłość. W dyskusji, jaka się rozwinęła
nad zadaniem prac w Organizacji,
członkowie PPW. zabierając głos, pod-
nieśli konieczność dalszej rozbudowy
samopomocy we wszystkich okręgach.

Pozatem apelowano do Zarządu Gł.
w Warszawie, aby to zadaniele roz-

wiżął możliwie najprędzej przez stwo-
rzenie ogólnego działu samopomocy,
któryby obejmował również: Kasy Po-
życzkowe, Fundusz Odpraw, Kasy Po-
grzebowej, ubezpieczenia członków od
nieszczęśliwych wypadków, obozy wy-
poczynkowe, kolonie letnie dla dzieci
członków, pomoc prawną i t. p.

Ponadto z dużym zadowoleniem pod-
noszono w dyskusji widoczne obawy
konsolidacji pocztowców, łączących się
w P.P.W.

GOŁĘBIARSTWO POCZTOWE

Dla tych naszych czytelników, którzy
ze względu na swe zamiłowania — będą
się interesować zagadnieniem gołębiar-
stwa pocztowego, podajemy niżej
w ogólnym zarysie ramy i podstawy orga-
nizacyjno - prawne, na których w sta-
nie obecnym opiera się w swym cało-
kształcie ludowa gołobi pocztowych
w Polsce.

Pomimo tak wielkiego rozwoju tele-
technicznych i innych środków łączno-
ści, jaki obserwujemy w dzisiejszych
czasach, w przyszłej wojnie będzie miał
również zastosowanie jako środek łącz-
ności i gołob pocztowy.

Historia gołębiarstwa pocztowego wo-
góle, jak również doświadczenia wiel-
kiej wojny wykazały, iż zdarzają się
na wolne momenty, kiedy wszystkie
inne środki łączności zawodzi, a pozos-
tało tylko gołob pocztowy, który od-
powiednio i w porę użyty może oddać
nieocenione wprost usługi.

Regulamin wojsk łączności przewidu-

je posługiwanie się gołębiami pocztowe-
mi przez:

- oddziały rozpoznawcze,
- wysunięte jednostki kawalerji,
- oddziały pierwszej linji,
- punkty obserwacyjne artylerji,
- oddziały wydzielone,
- odciegi od własnych wojsk,
- czołgi, pociągi i samochody pan-
cerne,
- samoloty,
- jednostki na wodzie,
- organa wywiadowe na terenie
nieprzyjacielskim.

Użycie gołębia pocztowego, jako środ-
ka łączności, polega na wykorzystaniu
jego przyrodzonych i przez tresurę roz-
winiętych przymiód, a mianowicie:
— przywiązania do stałego pomieszc-
zenia (gołębnika),
— zmysłu orientacyjnego,
— wytrzymałości podczas lotu, któ-
rego prędkość szybkość wynosi 1
klin. na minutę.

Sprawność lotu gołębia pocztowego
zależna jest od jego formy fizycznej,
odpowiedniei tresury i sprzyjających
warunków atmosferycznych.

Obniżenie sprawności lotu-gołębia po-
woduje nieodpowiednia forma (przenic-
zenie, osłabienie, uszkodzone upierze-
nie), złe warunki atmosferyczne (mgła,
opady i wypuszczanie do lotu o zmierz-
chu.

Z powyższego wynika, że tak szeroko
zastosowanie gołębia pocztowego
jako środka łączności i warunki jego za-
stosowania będą na wypadek wojny
wymagały:

- a) — posiadania wielkiej ilości odpo-
wiednio wytresowanych gołobi,
- b) — obecności w oddziałach wojsko-
wych przegołobianych do obsługiwa-
nia gołobi pocztowych ludzi.

W krajach zachodnich, a zwłaszcza
we Francji i Belgji, gdzie gołębiarstwo
pocztowe jest tak rozpowszechnione, iż

— „Ale gdzie!..”.

Czy naprawdę tak nie może
być, czy tak niewolno?

Prostu: piszemy artykuł
wczesnie, wysyłamy natychmiast.
Droga? Istnieją referenci praso-
wi w okręgach, którzy, otrzymu-
jąc swoją pocztę, przeglądają ją
i zaraz, nie czekając na „ewen-
tualne zwiększenie się materiału”,
ślą wprost do redakcji. Każdy
poszczególony artykuł osobno, gdy
tak wypadnie.

Czasem jeszcze krócej: autor
pisze wprost do nas. W porzą-
dku.

Wobec tego... Cóż wobec tego?
— Spróbujmy.

Il ne faut jurer de rien (nie trze-
ba się niczego zarzekać).

★

Są chwile w redakcji miłe, lecz
jednocześnie żenujące. Oto, gdy
czytamy list autora z załączoną
doń pracą (w tym wypadku prze-
ważnie rymowaną).

„...Węc proszę mi szczerze od-
powiedzieć, czy nudą się do dru-
ku; jeśli nie, najlepiej jednym sło-
wen — nie”. I przeważnie na taką
odpowiedź rezerwnie autor spe-

cialny kryptonim, inny, niż podpis
pod wierszem (rozumiany).

O, sympatyczny, kochany, naj-
lepszy z czytelników!

Jakby ci się chciało sprawić
przyjemność, jakby się chciało
z tobą porozmawiać długo, długo
o tych intymnych, bliskich nam
sprawach, o owych nocach nie-
przespanych, o tej gorącej oso-
bliwie, głodzie i tęsknocie.

A tymczasem — nie można in-
czej — trzeba w kilku słowach
 („nie” nieważsze wystarcza) od-
powiedzieć, że coś tam brakuje,
jeszcze niewszystko dojrzało, te-
mat się nie lepi z kierunkiem pisma,
czy wogóle nie się nie lepi
i t. d.

I — to jest rzecz najgorsza —
także często skutkiem obszerności
innego, koniecznego materiału
owe odpowiedzi redakcji odpada-
ją przy łamaniu jako nadmiar.
Wszystkim nam tu krzywdą się
dzieje. Chcielibyśmy jednak Was
przekonać, Obywatelo, że napraw-
de listy Wasze przyjmujemy z ra-
dością i szczerą intencją, że ra-
dziłobyśmy otrzymywać je popro-
stu... na wagę.

I rozumiemy Wasze słuszne
pretensje, dokumentowane nie-

rzadko w powtórnych listach i za-
pytaniach.

★

Niejednokrotnie pytano nas,
dlaczego w „P. P. W.” niema
działu rozrywek amysłowych, „bo
przecież każde szanujące się pis-
mo...”.

Rozpoczęliśmy więc w nume-
rze marcowym. I proszę! Liczba
nadsyłanych rozwiązań skłania
nas z jednej strony do pokręcenia
głową (tanigłówek), z drugiej —
do śpiesznego zakrzętnięcia się,
by na niedzielne popołudnie do-
starczył naszym Czytelnikom
kłopotu.

Jednocześnie pragniemy w tem
miejscu skrzyknąć wszystkich
szaradziów - pepewiaków do
wspólnego stołu i do wspólnej,
zresztą bardzo przyjemnej pracy
nad wymyśleniem rebusów (nie
rebusom), szarad, logogryfów itp.

Oczywiście, rozumiemy przy-
tem wszyscy, że rebusy muszą
być tylko dobre, tylko oryginalne,
nieszablone i mieć zawsze ja-
kiś... sznurek, któryby je wiazał
z naszą pepewiaczką gromadą.

A więc:

— Na miejsca — gotowe...

mi

stało się niemal narodowym sportem, zadowolenie wyżej wymienionych potrzeb nie może napotykać na żadne trudności.

U nas jednak sprawy pod tym względem przedstawiają się mniej korzystnie.

Nietylko brak jest odpowiednio wykwalifikowanych hodowców, którzyby utrzymywali, hodowali i ćwiczyli gołębie pocztowe, ale znajduje się wielka ilość hodowców nielegalnych t. zw. dzikich, którzy nie mając absolutnie pojęcia o hodowli i tresurze gołębi pocztowych przynoszą gołębiarstwu pocztowemu olbrzymie szkody przez przypływanie gołębi pocztowych hodowców legalnych.

Szkody jakie z powodu tego głęboko zakorzenionego wśród dzikich hodowców zwyczaju, ponoszą podczas ćwiczeń gołębi hodowcy legalni, są wprost nieobliczalne.

Wojsko również nie jest w stanie hodować i tresować w czasie pokoju całej potrzebnej ilości gołębi pocztowych, dlatego też władze państwowe, a Ministerstwo Spraw Wojskowych w szczególności, dążą do spopularyzowania i rozwoju gołębiarstwa pocztowego pośród hodowców prywatnych.

Wyrazem tych dążeń jest ustawa o gołębiach pocztowych z dnia 2 kwietnia 1925, ogłoszona w Dzienniku Ustaw P. P. Nr. 45 z dnia 5 maja 1925 r. poz. 311, oraz rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 17 listopada 1927 r., ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 103 z dnia 26 listopada 1927 roku, poz. 899. Bezpośrednim celem tych aktów ustawodawczych jest ochrona prawna prywatnego gołębiarstwa pocztowego i łepenie nielegalnych, czyli t. zw. dzikich hodowli gołębi pocztowych.

W myśl ustawy o gołębiach pocztowych, gołębie pocztowe może utrzymywać i hodować każdy obywatel, lecz musi na to otrzymać zezwolenie właściwego starosty powiatowego, względnie grodzkiego. Jest to potrzebne w tym celu, aby utrzymujący i hodujący gołębie pocztowe przedstawiali dostateczną rekompensatę pod względem bezpieczeństwa państwowego.

Każdy, kto uzyskał zezwolenie na utrzymywanie i hodowanie gołębi pocztowych, obowiązany jest przystąpić w charakterze członka do jednego z legalnie istniejących krajowych towarzystw hodowców gołębi pocztowych.

Koniczność należenia hodowców gołębi pocztowych do towarzystw wynika z celów, jakie te towarzystwa sobie zakreśliły, a mianowicie:

a) — propagandy gołębiarstwa pocztowego, nietylko jako zajmującego i szlachetnego sportu, ale i jako pracy mającej wielkie znaczenie dla celów obrony państwa;

b) — przygotowania na wypadek wojny ludzi, obeznanych z zasadami hodowli i tresury gołębi pocztowych oraz użycia ich dla celów łączności podczas wojny;

c) — przygotowania możliwie największej ilości wytresowanych gołębi pocztowych, które na wypadek wojny będą odstępione dla celów łączności w wojsku, za wyjątkiem, że, z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 21 lutego 1922 r., ogłoszonej w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 21 z 1922 r. poz. 266, o obowiązku odstępowania zwierząt pociagowych i wozów na rzecz państwa.

Zdawałoby się, że taki przymus należenia hodowców do towarzystw winien krępować swobodę działania hodowców, lecz faktycznie nietylko tak nie jest, ale należenie hodowców do towarzystw daje hodowcom wielkie korzyści.

Hodowcy, którzy uzyskali zezwolenie władz administracyjnych na hodowlę gołębi pocztowych, obowiązani są ćwiczyć swoje gołębie według planu, usłanego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych. Ponieważ ćwiczenia gołębi pocztowych polegają na wywożeniu gołębi i wypuszczaniu ich nieraz nawet z bardzo znacznych odległości, więc poszczególni hodowcy, rekrutujący się czesność z ludzi niezamożnych, nie byłoby w stanie pokryć całkowicie kosztów takiej ćwiczeń; zadaniem więc towarzystw hodowców gołębi pocztowych jest również ułatwianie swoim członkom hodowli i ćwiczeń gołębi.

Ponadto władze wojskowe (o czym będzie jeszcze mowa niżej) udzielają pomocy finansowej przy ćwiczeniach gołębi pocztowych, ale tylko hodowcom zrzeszonym.

Towarzystwa przyciem mają nadzór nad hodowlą i tresurą hodowli gołębi pocztowych swoich członków i ponoszą za swych członków odpowiedzialność, co daje rekompensatę racjonalnej pracy w dziedzinie rozwoju gołębiarstwa pocztowego, i umożliwia walkę z niektórymi nieuczciwymi, a głęboko zakorzenionymi wśród hodowców poglądami i przyzwyczajeniami, szczególnie w tych okolicach, gdzie gołębiarstwo pocztowe przed wojną zupełnie nie istniało, a obecnie jest w zacinatku.

Poza towarzystwami ustawa o gołębiach pocztowych nie przewiduje żadnych związków organizacyjnych, jednakże dążenie do rozwoju gołębiarstwa pocztowego spowodowało powstanie o-

kręgowych związków hodowców gołębi pocztowych, w skład których wchodzi wszystkie towarzystwa z terenów poszczególnych okręgów korpulentów oraz Zjednoczenie Polskich Stowarzyszeń Hodowców Gołębi Pocztowych w Warsza-

Wszystkie towarzystwa hodowców gołębi pocztowych dążą do jednego celu i wszystkie one łączą się bądź przez związki okręgowe, bądź bezpośrednio (tam gdzie związki okręgowe nie zostały jeszcze zorganizowane) w Zjednoczeniu, które w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych przy współudziale wybitnych fachowców pracuje nad rozwojem gołębiarstwa pocztowego w całej Polsce i nadaje kierunek pracy, skupiającym się w niemożliwym. Zjednoczenie wydaje między innymi miesięcznik fachowy „Hodowca gołębi pocztowych”, który otrzymują wszyscy zrzeszeni hodowcy.

Ministerstwo Spraw Wojskowych popiera prywatne gołębiarstwo pocztowe przez udzielanie subwencji pieniężnych na zapomogi dla towarzystw, pomiarne rozwoju gołębiarstwa na terenie p. w. i. i Związku Strzeleckiego oraz na nagrody za wyniki osiągnięte przez hodowców w ćwiczeniach i lotach konkursowych.

Współpraca na terenie okręgów korpulentów w zakresie propagandy prywatnego gołębiarstwa z okręgowymi związkami, względnie poszczególnymi towarzystwami, spoczywa w rękach dowódców O. K.

Dowódcy O. K. otrzymują specjalne kredyty na popieranie prywatnego gołębiarstwa w swoich okręgach, a między innymi na nagrody za loty propagandowe, za ćwiczenia i loty konkursowe, organizowane w zakresie związków okręgowych i towarzystw, za wystawy i t. p.

Przy udzielaniu zapomóg pieniężnych i nagród d-ocy O. K. uwzględniają:

- a) poziom rozwoju gołębiarstwa pocztowego i tresury w danym okręgu,
- b) warunki miejscowe hodowli gołębi pocztowych,
- c) ilość towarzystw i
- d) ich stan materialny.

Władze kolejowe w swoim zakresie również popierają gołębiarstwo pocztowe.

Taryfa towarowa Kolei Żelaznych Cz. I. b. Rozdział B. (postanowienia szczegółowe) pkt. XXIII. § 93, sporostawiana Dziennikiem Taryf i Zarządzeń Kolejowych Min. Komunik. Nr. 54/1933 zawiera postanowienia o przewozie gołębi pocztowych na ćwiczenia.

Przepisy te bardzo ułatwiają te ćwiczenia i kosztu przewozu gołębi redukują do możliwego minimum.

Ostatnio w całym szeregu krajów wydano znaczki pocztowe o wysokiej wartości filatelistycznej. Są to znaczki przeważnie pamiątkowe, poświęcone bądź wybitnym wydarzeniom politycznym, bądź historycznym rocznicom. Niektóre z tych znaczków odznaczają się piękną kompozy-

cją i doskonałym wykonaniem. I tak: Niemcy wydały znaczki, poświęcone bohaterom, walczącym o ustrój hitlerowski; Brazylia — z okazji wizyty w tym kraju prezydenta Republiki Urugwajskiej; Kuba — poświęcone stułetniej rocznicy urodzin d-ra medycyny Carlosa J. Finlaya, od-

krywy laseczników malarzy i wynalazcy szczepionki przeciwko tej bakterji; Finlandia — dla upamiętnienia stułetniej rocznicy pierwszego wydania epopei narodowej „Kalewala”; Włochy — z okazji IX-tych Targów trypolitańskich; Indie holenderskie — znaczki dobroczynne na rzecz Komitetu

Związku Wojennego; Rumunja — na pamiątkę 150-letniej rocznicy śmierci bohaterów narodowych Horia, Cloșca i Crisana; Szwajcaria — ku uczczeniu Ligi Narodów i Konferencji Rozbrojenowej.

Oczywiście, pomiani tu kraje, które wypuściły w obieg różne nowe znaczki bez specjalnego celu, jakkolwiek niemniej ciekawe i cenne ze względu na ich wartość artystyczną.

A oto przyjrzyjmy się wybitniejszym wzorom:

kolorach wartości 6 i 12 fenigów.

Trypolitańskie: jeden wyobrażający trypolitańczyka w pozycji siedzącej, drugi — profil starego tubylca, każdy w dwóch kolorach,

Indyj holenderskich: w 4-ch odmianach wartości 2, 5, 12½ i 15 ct., każda w innej kompozycji i kolorze; podajemy jedne z nich; z których zwłaszcza ciemnofioletowy zwraca uwagę pięknem swej barwy;

Finlandzki: odznacza się piękną kompozycją i dobrem wykona-

wzory z kilkunastu innych, odznaczające się artystycznym wykonaniem i ciekawą kompozycją, jak również doбором barw, tworzących całość spokojną i miłą dla oka;

Rumuński: wydany w 4-ch wzorach, z których jeden, przedstawiający wszystkich trzech bohaterów razem, reprodukuje; znaczki te wyróżniają się zarówno pięknymi kolorami, jak i czystym i dobrem wykonaniem.

Muszę zaznaczyć, że reprodukcje na tem miejscu nie dają pełnego wyobrażenia o istotnej wartości i pięknie omawianych znaczków, gdyż, po pierwsze jest to papier nienadający się dla tego celu, a po drugie kolory, których tu ze względów technicznych nie możemy reprodukować, odgrywają niemałą rolę przy ocenie danego znaczka.

Jednakże mimo to sądzimy, że czytelnicy nasi, filatelisci, odniosą korzyść i z tych krótkich z konieczności informacji, dotyczących ruchu wydawniczego znaczków pocztowych na terenie międzynarodowym.

Na zakończenie przypomnieć jeszcze należy, że w tych dniach wypuszczone zostały na rynek nasze nowe znaczki dla przesyłek urzędowych zwyczajnych i poleconych i znaczki dopłaty z nadrukiem „50 groszy“ na miejscu „3 złote“. Wśród znaczków tego rodzaju innych krajów należą one niewątpliwie do najbardziej może estetycznych, bo o ile na znaczki opłaty zwraca się zagranicą więcej uwagi, to w wykonanie znaczków dopłaty wkłada się najmniej staraj. Zarząd pocztowy polski i na tem polu wyprzedził zarządy innych krajów.

Zofja Stanlecka

Niemieckie: w małych wymiarach, a jednak rysunek wyraźny i czysty oddający doskonale ideę, której jest poświęcony; w dwóch

niem; podajemy tu tylko jedną z trzech odmian znaczka najbardziej charakterystyczna;

Meksykańskie: podajemy dwa

ANKIETA

Zarząd Główny P.P.W. w trosce o należyty rozwój organizacji i bieg prac wychowawczo-wyszkoleniowych, pragnąc zasięgnąć opinii jak najszerszego ogółu członków o najważniejszych w chwili obecnej sprawach, jak organizacja samopomocy i wyszkolenia, ogłasza na łamach naszego pisma powszechną ankietę na następujące tematy:

1) Na jakie trudności natrafiła wyszkolenie techniczne wśród

członków P.P.W. oraz—co, zdaniem czytelnika, należałoby uczynić, aby napotykanie trudności zmniejszyć lub usunąć?

2) Czy i jaki rodzaj samopomocy powinno P.P.W. uruchomić?

W konkursie wziąć mogą udział wszyscy członkowie P.P.W.

Do prac zaopatrzonych godłem należy dołączyć zamkniętą kopertę, podpisaną tem samym godłem, zawierającą wewnątrz imię, nazwisko, adres i charakter służbowy pracownika.

Odpowiedzi winny być nadsyłane na ręce Zarządu Głównego P.P.W. — Warszawa, pl. Napoleona 8, do dnia 1 lipca 1935 r.

Jako nagrodę za najlepszą pracę Zarząd Główny przewiduje bezpłatny bilet i całkowite pokrycie kosztów 10-dniowej okrężnej wycieczki okrętem „Inini Gdynia — Ameryka“, której trasa obejmie Konstancę, Konstantynopol, Jafę, Hałę, Pireus i Konstancę.

PPW. przy pracy z życia okręgów i oddziałów.

KOOPTACJE CZŁONKÓW DO ZARZĄDU GŁÓWNEGO
Zarząd Główny na posiedzeniu w dn. 8 kwietnia b. r. kooptował na członków Zarządu Głównego Ob. Ob. wiceministrowa Alinę Drzewiecką, dyr. Antonia Krzyżkowskiego i Piotra Małżeńskiego.

Na członków Główniej Komisji Rewizyjnej Ob. Ob. inż. Ignatowicz Stanisława i Andrzeja Podgórskiego.

Na tem samym posiedzeniu Zarząd Główny powołał Główny Sad Koleżeńcki w składzie: przewodniczący ob. nac. René Machalski, zast. przewodniczącego ob. dr. Jakób Roman, członkowie Ob. Ob. inż. Stanisław Łukasiewicz, mjr. Józef Poznański i Włodzimierz Mazurek.

ZMIANY

W ZARZĄDZIE OKRĘGU Nr. I P. P. W. WARSZAWA

W Zarządzie Okręgu Nr. I P. P. W. Warszawa z dn. 22 kwietnia b. r. funkcję okręgowego kierownika wykształcenia objął ob. mjr. Wysocli Leon, kulturalno-oświatowy ob. Skrahulski Marjan.

Konferencja

OKRĘGOWYCH

REFERENTÓW KULTURALNO-OŚWIATOWYCH W WARSZAWIE

W dniach 4 i 5 maja Zarząd Główny zwołał do Warszawy na dwadzieścia obrady okręgowych referentów kulturalno-oświatowych ze wszystkich okręgów P. P. W. Konferencję otworzył wiceprezes Zarządu Głównego, ob. poseł Dobrzański, wstępując referatem o celu i zadaniach Pocztowego Przystosowania Wojskowego, Podkreśliwszy zniany, jakie po wojnie światowej zaszyły w pojęciach państw współczesnych na zagadnienie gotowości obywatelskiej do obrony kraju, oraz wyteżoną pracę państw osłonięnych w kierunku osiągnięcia państw gotowości zbrojnej, wskazał na Pocztowe Przystosowanie Wojskowe, które obok innych organizacji przystosowania wojskowego, powołane zostało dla skoordynowania wysiłku społecznego pocztowego w służbie dla Państwa, a w szczególności dla zapewnienia Państwu gotowości obronnej.

W służbie tej P. P. W. chce stać się dobrą żołnierską szkołą pracy obywatelskiej pocztowca. Osiągnięcie zadań

wychowania fizycznego ob. por. s/s Baranowski Ludwik, prasowego ob. Zuczkowski Józef, strzelectwa ob. por. r. Krzepkowski Henryk oraz skarbnika ob. por. r. Sztobryn Konrad.

ZMIANY

W ZARZĄDZIE OKRĘGU Nr. IV P. P. W. KATOWICE

W Zarządzie Okręgu Nr. IV P. P. W. Katowice funkcję okręgowego referenta w. i. objął z dn. 11 kwietnia ob. Kamiński Juljan.

ZMIANY

W ZARZĄDZIE Nr. VIII P. P. W. BYDGOSZCZ

W Zarządzie Okręgu Nr. VIII P. P. W. Bydgoszcz funkcję okręgowego referenta w. i. objął z dn. 11 kwietnia r. b. ob. ppor. r. Miszkuro Jan.

ZAMIAST ŻYCZENI ŚWIĄTECZNYCH

Zamiast rozsyłania życzeń świątecznych Zarząd Główny złożył kwotę 50 zł. na rzecz Bratniej Pomocy Związków Legionistów.

UCHWAŁY

ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Zarząd Główny na posiedzeniu w dn. 4 maja b. r. uchwalił:

podjętych przez P. P. W. poleże jest w pierwszym rzędzie od powszechnego zrozumienia przez pracowników pocztowych idei przewodniej organizacji i od postawy obywatelskiej wobec zadań i konieczności państwowych. Zrozumienie to organizacja uzyskać może przez odpowiednie wychowanie swych członków. Dlatego też Zarząd Główny przywiązuje tak dużą wagę do pracy kulturalno-oświatowej. Konferencja kierowników tych prac w okręgach P. P. W. jest jednym z etapów pracy organizacyjnej Zarządu Głównego, zmierzającej do podniesienia sprawności oddziałów i nadania im właściwego kierunku w dziele wychowania obywatelskiego członków P. P. W.

Następnie ob. por. Chodzkievicz, sekretarz Zarządu Głównego, wygłosił referat ogólnooorganizacyjny, w którym scharakteryzował stan i kierunki rozwoju P. P. W. we wszystkich działach pracy oraz omówił szereg aktualnych i żywojących zagadnień organizacyjnych. W szczególności podkreślił konieczność otoczenia opieką placówek P. P. W. w terenie, zarówno ze strony zarządów okręgów jak i oddziałów, w skład których placówki te wchodzi.

1) wysokość składki miesięcznej dla członków nadwyciecznych (rodziny, emeryci przedsiębiorstwa P. P. T. i T., wdowy i sieroty po pracownikach P. P. T. i T.) na 25 gr. bez bezpłatnego miesięcznika P. P. W.

2) ustalił wysokość ceny za miesięcznik P. P. W. dla członków nadwyciecznych, którzy będą życzyli go sobie nabywać, na 15 gr. za egzemplarz.

3) ustanowił fundusz wdów i sierot po pracownikach P. P. T. i T.

KONFERENCJA OKRĘGOWYCH REFERENTÓW KULT.-OŚWIAT.

W dniach 4 i 5 maja odbyła się w Warszawie 2-dniowa konferencja okręgowych referentów kulturalno-oświatowych.

KONFERENCJA OKRĘGOWYCH REFERENTÓW W. F.

W niedzielę dn. 19 maja b. r. odbył się w Katowicach konferencja okręgowych referentów w. i. wszystkich okręgów P. P. W.

Skolej po referacie ob. Sinorgi, kierownika wydziału k. o. na temat: aktualne problemy wychowawcze na terenie P. P. W., referenci złożyli sprawozdania przebiegu prac k. o. w okresie zimowym, które przedyskutowano. W sprawozdaniu omówiono potrzeby poszczególnych okręgów w dziale organizacji świetlic, zespołów i t. p.

Następnego dnia omówiono programy prac poszczególnych okręgów, wytyczne Zarządu Głównego na okres wiosno-letni, omówiono również plan pracy i budżet Zarządu Głównego w dziale k. o. celem wzajemnej koordynacji pracy i dostosowania działalności Zarządu Głównego i okręgów do aktualnych potrzeb terenu.

Dwudniowa ta konferencja, w czasie której obok rzeczowych obrad utrzymany w atmosferze koleżeńskej, zrobiono przegląd dokonanych prac k. o. na terenie całej organizacji, przyczyniła się niewątpliwie do zbliżenia i zespolenia kadry instruktorskiej, przez ustalenie wspólnych pojęć i dążeń w pracy wychowawczej, w której wspólnota celów i ideałów jest najlepszą gwarancją spójności organizacyjnej.

W. S.

OKRĘG WARSZAWA.

1) Zarząd Okręgu Nr. 1 wynajął dla członków PPW, pływając w Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie przy ul. Wolskiej 52.

Z pływani te korzystali mogą bezpłatnie wszyscy członkowie PPW, we wtorki od godz. 18—19 i w piątki od godz. 17 — 18.

2) Dnia 6. II b. r. o godz. 17 Komendant Obwodu P.W. 21 p. p. dokonał odprawy wszystkich referentów wyszkolenia oddziałów PPW, z terenu m. Warszawy.

ODDZIAŁ WARSZAWA 3. PRACA WYSZKOLENIOWA W ODDZIALE.

W pięknym nowoczesnym gmachu Urzędu Telekomunikacyjnego w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 45 znajdują się centralne węzły naszej sieci łączności: telegraficzne, telefoniczne i radiowe, odgrywające pierwszorzędą rolę w życiu gospodarczym i politycznym Państwa.

Przy Urzędzie Telekomunikacyjnym, jak i przy innych urzędach istnieje Oddział Poczтового Przeposobieniu Wojskowego.

Ze względu na ważność placówki jest rzeczą wielkiego znaczenia, by praca wyszkoleniowa Oddziału stała możliwie na wysokim poziomie.

Pracę techniczną rozpoczęto w Oddziale 3-im P. P. W. pięć lat temu, t. j. wtedy, kiedy zaczęto organizować Poczto-we Przeposobienie Wojskowe i prowadzono ją w następujący sposób:

W roku 1931 urządzono salę wykładową i techniczną, gdzie odbywały się wykłady i zajęcia praktyczne z dziedziny służby łączności; w tymże roku zorganizowano obóz letni w Babicach, na którym oprócz członków P. P. W. z Okręgu Warszawskiego przeszkolono również po kilku z Wilna i Łwowa, jako przyszłą kadrę instruktorską.

W roku 1932 przenoszono egzamin z zajęć teoretycznych i praktycznych z zakresu budowy linii statych, polowych, aparatużstwa i regulaminu służby ruchu telefonicznego i telegraficznego.

Koniec roku 1933 i początek 1934 był okresem najbardziej krytycznym w rozwoju dalszej pracy wyszkoleniowej w Oddziale 3-im, który musiał przeżyć wiele trudności, związanych z przeniesieniem Urzędu Telegraficznego do nowego gmachu.

W tym okresie praca wyszkoleniowa zamarla, dopiero silne starania i wytrwałość kierownictwa Oddziału, przy pomocy ob. inż. Modraka, dyrektora Urzędu Telekomunikacyjnego, prezesa Oddziału P. P. W., jako też i poparcia Zarządu Okręgowego — pomieszczenia przeznaczone dla Oddziału zostały wykończone i oddane do użytku.

Już dnia 15. XI. 1934 r. Oddział mógł prowadzić normalne zajęcia, przewidziane programem Zarządu Ołównego, który wyszkolenie techniczne rozszerzył na wszystkie oddziały w całej Polsce.

Uzyskane pomieszczenia w nowym gmachu urządzono tak, by godnie mogły reprezentować Urząd Telekomunikacyjny, a zarazem, by stały się wzorem dla innych oddziałów P. P. W. Wykonano je w następujący sposób:

Z dwóch przydzielonych sal miały być poświęcone na salę aparatuową, wyposażoną już w 18 stłakczy, 4 aparaty Morsa, instalację 4-ch słupów do ćwiczeń praktycznych w budowie linii statych oraz dawaniu znaków Morsa na słuch, przez głośnik i na słuchawkę. Szereg stłaków,

na których zmontowano aparaty Morsa i stłakczy, przystosowano do ćwiczeźnego nadawania i odbioru znaków Morsa za pomocą brzościcy przez poszczególnego ćwiczącego.

Drugą salę — większą — przeznaczono na wykłady i zajęcia praktyczne. Sala ta wyposażona jest w:

14 stłaków wraz z kreslami dla słuchaczy, szafę na ogniwa i zmiennik baterijny, 4 aparaty Morsa, przystosowane do pracy z pierwszą salą, niezbędna sieć siłowa i polowa, łączące z aparatami telefonicznymi różnych typów, wzorową instalację brzościkową do odbioru i niezbędne schematy i rysunki na ścianach, niezbędne przy prowadzeniu wykładów.

Prócz tego urządzono magazyn techniczny i podgrzewny, zaopatrzone w narzędzia i materiały budowlane, jak też i zapisowe aparaty.

W opisanych pomieszczeniach każdy z obywateli, ćwiczących z pożytkiem dla organizacji służby jak też i dla siebie, spędza godzinę wykładów i zajęć praktycznych, mając możliwość tak dołączyć zupełnie lub zdobyć nową wiadomość.

Obecnie, po ukończeniu I-szego okresu wyszkoleniowego, niezwłocznie ogłoszono rejestrację, przeprowadzoną z ramienia Zarządu Okręgowego P. P. W. w dniu 15. XII. 1934 r. z wynikiem dotychczas, Oddział przystąpił do pracy wyszkoleniowej według programu, opracowanego na drugi okres.

Program przewidziany na drugi okres jest już w połowie przerobiony. Dnia 9. III. b. r. odbyła się inspekcja Oddziału, dokonana przez Zarząd Okręgu, który sprawdził stan wyszkolenia przez przeprowadzenie doraznej replcy.

Na zakończenie należy zaznaczyć, że członkowie ćwiczący widzą owoc tyloletniej pracy, wykazują wielkie zrozumienie dla idei P. P. W. i chętniej garną się do pracy, zdając sobie sprawę, że wyszkolenie techniczne i ogólnowojskowe jest obowiązkiem każdego prawego obywatela.

ODDZIAŁ II ŻENSKI.

On może zdziwić gromadnia harmonują, na jakim stopniu postawić życie wewnętrzne zbiorowości, by stała się terenem, gdzie znikała wszelkie różnice, kolgacje i stosunki personalno-służbowe, a wszyscy stają się jedną wielką rodziną, mającą wspólne ambicje, pragnienia, kłopoty i wyzki — oto ostateczne pytanie, jakie nasuwało nam się, gdyśmy opuszczali (z żalem — bezwzględnie!) pewną pewnością uczestnicząc.

Pytanie ostateczne dlatego, że powstało z gotowej odpowiedzi.

Dąły nam ją obywatelki z Oddziału II. Żeńskiego na święconem, jakie odbyło się dnia 25 kwietnia w świetlicy Urzędu Telekomunikacyjnego.

Zaprosiły na ten rodzinny wieczór gości, więc rozumieją, że były — jak przystało na dobre gospodynie — w miarę zakłopotane i ponad miarę — (również jak dobre gospodynie) gościnnie, zagobiegliwe i dające sobie za wszystkim radę. Nawet z brakiem własnego lokalu.

Przybyło więc grono osób z Zarządu Okr. i Okr. z ob. K. Chodzikiewiczem na czele, przybył ob. dyrektor Modrak, który podobno jest na wszystkich wieczorkach pewnością gościem równie mile i z radością widzianym — jak niezawodnym.

Zyczenia — dzielenie się lalkiem. Oto początek, wraz z którym wkroczył do świetlicy nasrój miły, serdeczny i wesoly.

Okazało się bowiem, że doskonała wzajemna znajomość, dośroczność szarych, służbowych godzin może — wzbogacona dobrym dowcipem i pomysłowością — dostarczyć okazyj netykiwo do rozweślenia, ale wywołuje całe gany rozgłoszone, szczerze śmiechu.

Tak było, gdy „rozdawano” premje biuletowe do kina, przyczem każdy niemal wybór zawierał jakąś celną pointę, tak było i wówczas, gdy w drżące clemności niesamowitym językiem zaświatowych zjaw przemawiała do nas a nie nie wystraszonych i wcale nawet nie poważnych słuchaczy zrozumiała i dobrze znana rzeczywistość, przystrojona odświętne i podana na wesolo.

Nie więc dziwnego, że rozpaz rozlegały się oklaski.

W takim nastron przyjmowali się i zęgnali każdy nowy moment, każdą następną chwile, jakie — jedna milsza od drugiej — złożyły się na wieczór.

Całość dopełniły solowe występy oraz pieśni choralne.

Jedno jest pewne.

Pewpalwiczki z Oddziału II potrafią żyć zesmolono i stwarzać atmosferę, która nieodparcie udeziła się każdemu, kto znalazł się w ich gronie. Ta umiejętność jest bezwzajemna cęną zdobyczą.

Świadczy dobitnie, że życie organizacyjne ma jeszcze jedną nieznaną wartość, która tworzy się w ciągu długiego, wzajemnego obcowania. Jest nią owa — dośrodkowe ążenie, które zdolnie jest wywołać w całości dzień — serdeczny — wspólny dla wszystkich rezonans uczuciowy.

A jakże często o to nam właśnie chodzi!

ODDZIAŁ. III.

Jednym z dodatków faktów jest skoordynowane prac Oddziału III P. P. W. z Poczowym Oddziałem i Liga Morska i Kolonialna. Ona te Oddziały urządzają na terenie Urzędu Telekomunikacyjnego rozwinęto rodzaju imprezy o charakterze kulturalno — oświatowym. Jako zaczętek prac urządzono w dniu 9 marca r. b. odczyt p. t. „Pierwsza Polska ekspedycja na wyspę Niedźwiedzie”, wygłoszony przez inż. C. Centkiewicza, autora książki „Wyspa mgieł i wichrów”, oraz uczestnika wyprawy polarnej. Interesujący ten odczyt, bogato ilustrowany autentycznymi przeżyciami, został uogrodzony przez zebranych burzą oklasków.

Dnia 23 marca r. b. wyświetlono w sali Malinowej Urzędu Telekomunikacyjnego 4 filmy z życia morskogo.

ODDZIAŁ MOTOROWY

Dnia 17. III b. r. Oddział Motorowy PPW. wziął czynny udział w uroczystym obchodzie ku czci linieniu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Podczas deflady przed przedstawicielami wojska i władz cywilnych świetna postawa naszerzących członków Oddziału Motorowego oraz pokaźna liczba motocykli budziły powszechne zainteresowanie wśród tłumów publiczności.

Z uznaniem należy podkreślić fakt bezpłatnego zaopiarowania przez firmę Polim 500 litrów benzyny i 50 kg. oliwy, co umożliwiło Oddziałowi wystawienie kolumny motocyklowej.

ŚWIĘCONE DLA UROGICH DZIECI

Dnia 20 kwietnia — w Wielką Sobotę — Oddział „Polskie Radio” urządził święcone dla 140 najbardziej potrzebujących dzie-

ci szkoły powszecznej na Mokotowie. Impreza ta, zorganizowana przez referat kult.-ośw. Oddziału ze składkę członków i przy współudziale dyrekcji Pol. Radja, świadczy o wysoko pojętym poczuciu obywatelskim i zrozumieniu potrzeb społecznych wśród członków Oddziału.

ODDZIAŁ ŁÓDŹ.

Staraniem Oddziału PPW, w Łodzi utworzona została sekcja szermiercza. O rozwoju tej sekcji świadczy najlepiej osiągnięcie przez nią zaszczytnej miejscy w Poznaniu i Katowicach, zdobywcę nagrody Komendanta Pol. Państwowej na terenie Łodzi, oraz uzyskanie w dniu 17. I. b. r. z Wojskowym Klubem Sportowym nadspodziewanie dobrego wyniku 2:1.

ODDZIAŁ BELCHATÓW.

Zarząd Płacówki PPW, wspólnie z Zarządem Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych, urządził w sali miejscowego kina „Polonia” wieczór artystyczny, na program którego złożyły się: koncert muzyki mieszanej (zespół 17 osób), tańce, śpiewy oraz jednoaktowa komedia p. t. „Kajcio”.

Uzyskany z imprezy dochód netto w wysokości 85 zł. 60 gr., podzielony został między T-wo Popierania Budowy Szkół Powszechnych i Fundusz Obrony Morskiej.

ODDZIAŁ SIEDLCE.

W wyniku akcji na rzecz powołania pracownicy pocztowy, zatrudnieni w trzech Siedlcach 1 i Siedlce 2, założyli w dniu 26. II. 35, oraz zebrali wśród miejscowego społeczeństwa 441 zł. 80 gr. Razem więc akcja zbiórki, urządzona przez pocztowców w Siedlcach przyniosła 967 zł. 81 gr.

ODDZIAŁ SIERPC.

Zarząd Płacówki w Sierpcu rzucił projekt, ażeby wszystkie oddziały i placówki P. P. W., posiadające jakiegokolwiek rzeczy zbudne, np. instrumenty, nuty, pulnity, przybory gimnastyczne, szafy, stołki do gry i t. p., odstąpiły na łamach miłoś. P. P. W. chęć sprzedania, wypożyczenia lub zamiany tych przedmiotów na inne. Projekt powyższy, mogący dać wielki oddziałowi i placówkom duże korzyści w postaci taniego zaopatrzenia się we wszystkie potrzebne dla świetlic P. P. W. przedmioty, ze wszelkim zasługuje na poparcie.

PIERWSZE ZAWODY PLYWACKIE POCZTOWEGO PRZYSPOBIENIA WOJSKOWEGO W KRAKOWIE

Na zakończenie zimowych kursów pływackich odbyły się w niedzielę dnia 14-go kwietnia b. r. Pierwsze Zawody Pływackie Poczowego Przysposobienia Wojskowego o charakterze propagandowym, zorganizowane przez Zarząd Okręgu P. P. W. w Krakowie — w krytej pływalni Polskiej Y. M. C. A.

W ramach zawodów odbyły się konkurencje indywidualne pań i panów, konkurencje sztafetowe, próby o P. O. S. w grupach ćwiczeń obejmujących pływanie oraz próby o odznakę Polskiego Związku Pływackiego.

W skład Komisji próby o P. O. S. weszli:

Wiceprezes Zarządu Okręgu P. P. W. mjr. Borowiec Mieczysław jako przewodniczący, dr. Kwiatkowski Stanisław jako lekarz, p. Czermak jako instruktor. Zawody zaszczytliwej swoją obecnością p. kpt. Podolecki, prezes Oddziału

Nr. 1 P. P. W., p. Królikowska, prezes Oddziału Nr. 2 P. P. W., p. Sikorski, Kierownik Działu W. F. Polskiej Y. M. C. A., p. A. Michalek, prezes Zarządu Okręgu Polskiego Związku Pływackiego, p. p. naczelniczy wydziałów i oddziałów Dyr. Okr. P. i T., p. p. naczelniczy urzędów oraz członkowie zarządów P. P. W.

Zawody poprzedzone były badaniem lekarskim wszystkich zawodników.

Rozpoczęło je złożeniem raportu ob. Przesłowi Zarządu Okręgu P. P. W.

Ważniejsze wyniki zawodów przedstawiała się następująco:

Panie: 50 m. st. dow.: 1) ob. ob. Albertowa 1:48; 2) Spejdłówna 1:04; 50 m. st. klas.: 1) Albertówna 1:03; 2) Spejdłówna 1:06; 25 m. st. dow.: 1) Królikowska, 2) Ginterówna. 25 m. st. klas.: 1) Królikowska, 2) Ginterówna. Sztafeta 3x25 st. zmiennym 1-sze miejsce sztafeta Urz. Telef. Telegr. w składzie: Wodzicka, Ginterówna, Spejdłówna.

Panowie: 100 m. st. dow.: 1) ob. ob. Bieler 2:08; 2) Sylwester 2:16; 1) Bocheński, 4) Woźniak. 100 m. st. grzb.: 1) Szczepanek 2:20; 2) Bieler 2:50, 3) Nizdelski, 4) Wichur. 50 m. st. dow.: 1) Pierzchała 0:42, 8) Gawel 0:43, 3) Bieler, 25 m. st. dow.: 1) Wichur, 2) Kotlarski, 3) Strug, 25 m. st. grzb.: 1) Kotlarski, 2) Woźniak, 3) Bauer, 25 m. st. klas.: 1) Klein, 2) Smałowski, Sztafeta poz. 3x50, 1-sze miejsce sztafeta U. Poczt Kraków 2 w składzie: Bieler, Klein, Pierzchała 2:45; 2) sztafeta Urz. Telef. Telegraf. w składzie Szczepanek, Kotlarski, Bocheński.

W próbach o P. O. S. 17-u uczestników wypełniło warunki wymagane w grupach ćwiczeń I, II, III.

Do zawodów i prób stanęło 38 zawodników z oddziałów P. P. W. Ogólne wyniki zawodów jakiegokolwiek dalekie od rekordów — pozostały jednak u zawodników zapal do dalszej pracy a liczenie zebrany członkiem P. P. W. wykazały, że pocztowcy potrafili także pływac i zjednać wielu z pośród nich w szeregi czynnie uprawiających ten dział sportu.

Na podkreślenie zasługuje praca przewodnika zespołów pływackich ob. Kępińskiego Tadeusza oraz ob. A. Terleckiego, których zapal i pełne entuzjazm zajęcie się drżyną pływacką w Krakowie, potrafiły utrzymać wysoki stan ćwiczących w miesiącach zimowych oraz zjednać nowe grupy na zbliżający się okres letni.

Organizacja zawodów sprawna. Widownia zapelniona członkami P. P. W. i wprowadzonymi gośćmi.

Cel propagandowy został w zupełności osiągnięty.

OKRĘG LWÓW.

Wystawa i sprzedaż prac kobiecych, w Oddziale Żeńskim PPW, Lwów 3.

W okresie przedświątecznym, w dn. od 13 do 16 kwietnia br. urządził Oddział Żeński PPW. we Lwowie piękna i starannie przygotowana wystawa robót ręcznych swych członkiń, połączone z sprzedażą tych wyrobów na miejscu.

Wystawa została otwarta oficjalnie przez małżonkę dyrektora Okręgu P. i T. p. Wilhelmine Moszorowa. W otwartych wzięli również udział członkowie Zarządu VI. Okręgu PPW. z prezesem, ob. kpt. Stembalskim na czele, przedstawiciele wszystkich lwowskich

oddziałów PPW. i szersza publiczność ze sfer pracowników pocztowych.

Wystawa zromadziła 250 eksponatów. Szczepność miejsca, przeznaczonych na wystawę, nie pozwala — niestety — na odpowiednio i właściwie rozplanowanie eksponatów i wydobycie z nich w pełni wszystkich walorów artystycznych.

Przyczyną była gruntowna rekonstrukcja sal świetlicowych, rozpoczęła z okresem wiosennym i konieczność innego pomieszczenia wystawowej imprezy.

Mimo tych trudności całość wystawy rozplanowano umiejętnie w jednym obszernym pokoju w grupach, mieszcząc w jednej grupie makaty, wykonane haftem płaskim, zwykłym, kolorowym i białym oraz ścięciem kilimowym, serwetki i serwetki haftowane, szydełkowane i balikowane abażury.

W drugiej grupie mieściły się gobeliny, pastele, szale, obrusy, wykonane haftem kolorowym, serwetki i serwetki, lalki i poduszki haftowane.

Treścią grupę tworzyły dywany ręcznie wiązane, aplikacje, obrusy, cienie, obrazy na jedwabiu techniką rejtawą.

Wreszcie w czwartej grupie widzieliśmy aplikacje na welnie lub płótnie, poduszki batikowane i gobelinowe, aplikacje z welny i jedwabiu.

Oprócz tego na wystawie znalazło się ponad 150 szt. drobnych artystycznych przedmiotów, wyrobów sekcji zdobniczej Oddziału.

Były to bardzo piękne drobiazgi, kwiaty wykonane z celofanu i pluszu, drobne wyroby ze skóry, z ręcznie wykonanymi wycielczeniami barwnymi, torbki, portmonetki, papierosnice, ozdoby z korallkami, następnie artystycznie wykonane pocztówki świąteczne, pisanek malowane i obciążane kolorowym jedwabiem, włóczką, papierem itd.

Wystawa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem i spowodowała bezpośrednio dalsze pomysły i projekty zorganizowania tego rodzaju imprez w przyszłości na większą już skalę.

ODDZIAŁ SOSNOWIEC.

Kurs Polskiego Czernowego Krzyża Drużyny Żeńskiej P. P. W.

Staraniem Zarządu Oddziału P. P. W. w Sosnowcu odbył się w czasie od 22. XI. 34 do 27. II. 1935 r. kurs P. C. K. dla członkiń Oddziału.

W czasie trwania kursu wykładali: p. p. insp. Sroczyński, inż. Gaweł, prezes Mazurkiewicz, dr. Wierzbicki, instr. Zajdel i Słociński.

W programie kursu specjalnie uwzględniono dział ratownictwa i gazownictwa.

W dniu 27-go lutego h. r. odbyła się w świetlicy P. P. W. uroczystość rozdania świadectw z ukończenia kursu.

Kurs ukończyły 34 członkini P.P.W.

ZAWODY STRZELECKIE

W HRUBIESZOWIE

W dniach od 10 do 20 marca b.r. odbyły się w Hrubieszowie „Wiosenne Zawody Strzeleckie 10 strzałów ku chwale Ojczyzny”, z równoczesnym strzelaniem o odznakę strzelecką.

Oddział PPW. Hrubieszów wziął udział w tych zawodach, przyczem został przez zarząd powiatowy Z. S. nagrodzony dyplomem za najliczniejszy udział.

Na ogólną liczbę członków 30, brało udział w zawodach 28 pępowiaków.

DZIAŁ PORAD PRAWNYCH I WOJSKOWYCH

Ob. M. Haydner.

Przyjęcie do służby czynnej emerytowanego pracownika państwowego, czy zawodowego wojskowego może nastąpić w takim stopniu, jaki władza przyznająca zaoferuje mu, a on na przyjmie.

Oczywiście, może to nastąpić zarówno w stopniu poprzednio posiadany przez pracownika emerytalnego, jak wyższym lub niższym od tego stopnia.

W roku 1927 nie było przepisów, któryby regulowały stosunek stopni wojskowych do grup uposażenia pracowników państwowych.

Ob. Konstanty Szewczenko — Włodzimierz.

Okres służby przed przerwą, odbyty w charakterze pracownika przewoźniczego, nie podlega zaliczeniu do wysługi emerytalnej na podstawie obowiązującej ustawy emerytalnej, ponieważ ten okres tej służby nie był zakończony umiarkowaniem na stałe.

Brak przebiegu szeregówcowej całej służby nie pozwala na wypowiedzenie się, czy służba wojskowa rusyjska będzie zaliczana do emerytury. Do wyjaśnienia potrzebne byłoby w szczególności momenty, czy ze służby wojskowej przeszedł Ob. bezpośrednio do służby wojskowej polskiej, względnie państwowej służby cywilnej oraz w jakich formacjach i na jakim terenie była pełniona służba wojskowa zaborcza.

Służba pocztowa zaborcza rosyjska z wolnego najmu nie jest wogóle zaliczana z usławy do emerytury, a w drodze wyjątku okresy takie nie są faktycznie zaliczane, nawet za onalą składek emerytalnych.

Ob. Józef Frączkiewicz.

Według podanych danych służba pocztowa będzie liczona od dnia 1 kwietnia 1927 r., jeśli istota była pełniona bez przerwy. Niewątpliwie w pierwszym okresie tej służby była ona pełniona w charakterze pracownika kontraktowego. Za okres zatem służby kontraktowej należałoby uiszczyć składki emerytalne, co już i obecnie może być ratalnie uskutecznione za zgodą Dyrekcji Okręgu P. i T.

Do tego okresu służby dołącza się okres służby wojskowej od 15. IX. 1915 r. do 22. XI. 1920 r., w tem okres na terenie operacyjnym podwójnie. Okres niewoli poidechno.

Służba w Policji Państwowej oraz służba sanitarządowa nie jest zaliczana z uwagi na rezygnację.

Okresy służby od 8. VIII. 1924 do 15. X. 1926 i od 18. I. 1927 do 31. III. 1927 mogą być zaliczone w zależności od tego, czy okresy tej służby były zakończone w charakterze stałym.

Ob. Stanisław Nosiwicz.

Na wypadek braku pracy przysługwałaby zasiłek przez okres 6 miesięcy od dnia powstania braku pracy, jeśli zgłoszenie roszczenia nastąpiło w ciągu miesiąca, a brak pracy nie nastąpił z winy pracownika lub przez ustąpienie dobrowolne.

Wysokość zasiłku wynosi 30 proc. dla samotnego, a 40 proc. dla utrzymującego rodzinę podslawy wymiaru zasiłku w razie braku pracy. Zasiłek nie może wynosić mniej niż 30 złotych.

W razie niezdolności do pracy przysługuje renta inwalidzka. Niezdolność spowodowana ułomnością cielesną lub umysłową względnie upadek sił fizycznych lub umysłowych musi wynosić ponad 50 proc. zdolności osób zdrowych fizycznie i umysłowo. Niezdolność musi być stwierdzona orzeczeniem lekarzkiem. Niezdolność ta nie może być spowodowana rozmyślnie przez pracownika, gdyż wówczas traci prawo do renty.

Renta inwalidzka wynosi zasadniczo 40 proc. podstawy wymiaru świadczeń emerytalnych, przyczem po 10 latach pracy wzrasta o 1/6 proc. podstawy wymiaru za każdy dalszy miesiąc składkowo, najwyżej do 60 proc. podstawy wy-

miaru. Renta inwalidzka nie może wynosić mniej, niż 50 złotych miesięcz-

„Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”.

Wyszedł z druku 2-ji zeszyt „Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego”. Na treść zeszytu składają się: **Artykuły:** „Nowa konstytucja polska” przez prof. A. Peretiałowicza; „Powszechny spis ludności jako obraz struktury gospodarstwa społecznego” przez dyr. E. Szturma z Szreina; „O prawodawstwie buchalteryjnem” przez C. Łagiewskiego; „Stała kontrola spółnicarza przedsiębiorstw komunalnych i należących do spółek” przez dyr. St. Roppa. — **Przegląd piśmiennictwa:** 59 recenzji i sprawozdań krytycznych z zakresu prawa, ekonomii i socjologii oraz bogata bibliografia odojności literatury polskiej i obcej. — **Kronika uśladawcza.** — **Sadownictwo:** Przeląd orzecznictwa karnego i cywilnego Sądu Najwyższego dla wszystkich ziem polskich, Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Orzecznictwo Najwyższego Sądu Wojskowego. — **Kronika gospodarca, socjalna i samorządowa.** — **Miscellanea.**

Rozrywki Umysłowe

Rozwiązanie zadania z n-ro 4 „BPW” p. 1. „Czy umiemy liczyć?”

Zadanie nie było tak proste, jak się napozór wydawało. Trzeba bowiem było nietylko umieć liczyć, ale i — paterać. Ogromna większość biorących udział w rozwiązaniu nie wzięła pod uwagę fotografil, unieszczonej na 2 str. okładki pod napisem: „3-ci turnus”, gdzie narciarze — pewnością ustawieni są w kształt iniejałów „P. P. W.”. Na tem bowiem polegał cały dowcip. Ogółem więc liczba biorących wynosi 80.

Rozwiązania nadesłano 128; w tem dobrych 14.

Nagrody książkowo wylosowali ob. ob.: 1) Wieszcak Zygmunt — Przemysł, 2) Mias Władysław — Lwów, 3) Czabański Władysław — Jaraczew (pow. Jarocin).

Otrzymałmy następujący list:

Do Administracji czasopisma

„Pocztowe Przystosobienie Wojsk.” w Warszawie.

W Aleksandrowie Kuj. istnieje Zakład Wychowawczy dla sierot, w którym daje się odczuwać brak książek i czasopism, co jest nieodzowną potrzebą przy wychowywaniu młodzieży.

Wobec powyższego zwracam się w imieniu Zakładu do WPAńów z u-

przejmą prośbą, czyby WPAńowie nie byli łaskawi przysłać dla (ut Zakładu Wychowawczego i egz. Ich poczynnego pisma. Wychodzimy bowiem z założenia, że pismo WPAńów powinno znajdować się w każdej czytelni.

Zgóry dziękując za spełnienie mej prośby — pozostaję z poważaniem

(—) (podpis nieczytelny).

Oczywiście — prośbę spełniny w radością. (Red.).

Ob. mgr. Z. Mencil — Poznań.

Artykuł dobry, jednak za dużo ogólny, kompedyjny. Chętniej widzielibyśmy prace o zasięgu wyższym, skierowanym temlowo ku zagadnieniom specjalnym. W każdym razie zachowamy w materiale, Prosimy o korespondencję z prac bieżących Okręgu.

Adres Redakcji i Administacji: Warszawa, Plac Narolema Nr. 8. Mini sterstwo P. i T. pokó: Nr. 29, tel. 5-55-20. centrala Poczty wew. Nr. 192, miejski 6-68-64.

Ceny ogłoszeń: cała sirona 400.—, pół str. 250.—

Redaktor: Sławomir Rosochacki.

Wydawca: Zarz. Główny, Pocztowego Przystp. Wojskowego.

Oddział żeński P. P. W. Lwów. Wystawa prac Kobięcych.

Duet zespołu muzycznego P. P. W.

W dniach 13 — 16 kwietnia.

W dniach 13 — 16 kwietnia.

Święcone II Oddz. żeński. w Warszawie.

Oddział żeński P. P. W. Lwów Nr. 3. Wystawa i sprzedaż prac Kobięcych

PRZED WIOSENNYM STARTEM

Nauka żeglowania na Wiśle.

Siatkówka Oddz. P. P. W. Kraków.

Bieg z płotkami Oddziału P. P. W. Warszawa.

Pierwsze kroki łodzi
P. P. W. na Wiśle

Członkinie Oddz. I i II Żeńsk. Warszawa przy wiosłach.

Finisz biegu na 400 m. członków P. P. W. Warszawa